

העולם הזה

ילד נרצח ברחובות

מי אשם בהתמתחות העולם התחתון
ברחובות מזה שנים באין מפלע?

*

משפט מרתה

האיש שסביבו התחולל הפאנק
לחופש הדיבור בישראל
מספר את סיפורו

דו"ח מיוחד של העולם הזה
אופנת הסתו בפאריס

בשדות פלשת 1954

עובדות חדשות מן הכנס באשקלון

גס' 800, שנה 18
כיה תשרי תשמ"ו
20.10.54
המז'ר 300 פרוטה

בלי מורא -
בלי
משוא פנים

עיר נליקסון 8 תל-אביב
פנו מבדיקים: "עולמסרס"
מ. ד. 134, פל. 28785
פריז: "העולם הזה בע"מ"
רומה: "העולם הזה בע"מ"
אין השכר: "העולם הזה בע"מ"
נתיב: "העולם הזה בע"מ"
המחנה: "העולם הזה בע"מ"
המחנה: "העולם הזה בע"מ"
המחנה: "העולם הזה בע"מ"
המחנה: "העולם הזה בע"מ"

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן

עורך משנה, תבנית: אורי סלע

עורך משנה, תוכן: ישעיהו לביא

הצילום הראשי: דן ברנע

הצירי הראשי: שמואל ברתור

הכתב הראשי: עמנואל פרט

חברי המערכת: דוב איתן, משה בראסרס, יחיאל בשן, ניצה נבי, ילי גילי, נילי, רותי רדי, בניו זכור, יוחנן זרביק, זאבי, אוסטר מאובר, קמוס קינו, סילבי קשת, אברהם רפפורט.

ראש מערכת ירושלים: יוחנן ארז

ראש מערכת חיפה: חיים כרמל

עורך דפוס: מנהל מבצעים: שלמה אורי

ראש המנהלה: שלמה אורי

מכתבים

חיפה, עיר נערות

נרתחתי למקרא שורותיהן של החיפאיות המשויות לכתוב של ברניו (העולם הזה 887). עצתי להן להפנין את נפש הנהיית הבתולות שלהן בבארשבע. אשר בה יש עשרה זכרים על של נקבה...

מצב-רוח מרומם

בפרוסיההנים ככלו נא את כרכותינו מעומק לב ואת איהולינו להצלחה בדרכס לעזור לאדם הקטן. שבעונכם העניק לנו מצב-רוח מרומם, והביא אותנו להכרה שרק הוא יכול לשקף בנאמנות את דעותיהם של רבים מן הקוראים.

איש השנה

סיבת שתלנותו של משה שרתוק נעוצה בכך שעדיין לא נולדו הנסיכות שבאו אך ורק בשנת 1948. כותב אילעזר ברזילי במכתבו אליכם (העולם הזה 887), אשר בו הוא משנה את ישראל קסטנר למרדכי יהודי ואת בניגוריון ליהודה הי מכבי כחדאי גם מרדכי יהודי ויהודה המכבי התי הפכו כבברותיהם מן ההשואה הזאת.

חוק ומין

באשר למכתביהם של א ספרון ומשה שפאון (העולם הזה 882, 885), האם לא הליקה השעה שהממשלה תילן נושפנה רשמית לבתי-הבשמה הנזקק ימצא את דרכו לבית-הבשומה גם אם הוא הוא חוקי, אולם הוא יסכן כזה את בריאותו (רק בשני ההודשים האחרונים מתו בישראל שבעה אנשים ממחלת הענבת!) אילו היו בארץ בתי בושמ תחת פיקוחו הרשמי של משרד-הבריאות, היה מכפר מקרי מחלות-המין יורד בהרבה.

משיכה טבעית

אם איש הבוכות דוד בן-שלום (העולם הזה 887) מיטיב כל-כך למשקו בחוטים, מדוע לא בחור אותו עדין לכנסת?

אברהם יערי, חולון

מזכירי מפלגות סבורים כי תפקיד חברי הכנסת להימנע, לא למשוך.

הגדרת זיונה

נהמתי לקרוא כי זיונה-לא-הכויבה (העולם הזה 887) היא "מגרת-שנן מרובעת" של העולם הזה. לי היה נדמה שזיונה היתה ארבע פעמים נערת-שנן ענוה ומקומרת ככל הדרוש! ישיעיהו ברל, הרצליה

דוד במיים נקיים

כל הכבוד להעולם הזה (886) שהניש לנו את התמונות התחממות-הראשונות בישראל. הודות לכך ראיתי בפנים הראשונות מה שישאר הדין רגע האחרון לחיינו: מפלגת בעלת עין אחת נדון לה זיונת לקראתו. ולזה קוראים בישראל! בררררר!

הנן גבריאלי, מגדל-אשקלון

שמחתי לקרוא כי הגבריאלי החליטו להתחיל ב"דין תלמי" גם באילת. סוף סוף נראה התמור דרות הראויה לשמה: אדם נגד כריש. מעשית ברניו (ושמו חיים). מתחת לפני חמים הוא מש כבריש (בלי שנוקל!) חיש הפך ארחות-היהיים.

מרכזי קוליעקי, צפת

ספורט מצוין לכל הפוליטיקאים הקניקים לרוב במים עכורים. יש לזה כמה וכמה יחידות: הם לא יוכלו לנאום, איש לא יראה אותם. והם יוכלו לדון איש את רעהו... יוסי סולר, תל-אביב

אגודת צערי-בעלי-חיים לא תרשה את הרי

עלת הדגים. עירום מזועזע

האגודתה של מיכאל-אנגילו (העולם הזה 885) היא יצירה אמנותית נדולה. אבל העירום שנה להדיים אותנו, הבחול נגשות אשר מופתו כנה על-ידי מוסר הדורות... אפילו מוכרי-העגונים ב" קופס נודעו למראה התמונה, סירב לפכוד את העיתון לדעתו.

העולם הזה אינו מתירם להיות בעל חוש

אסתטי מפותח יותר מאשר מיכאל אנגילו.

אבנר בן-נר, אותו אדם ענוה, החליט כי מוטב שינצח המתנה היריב, ובלבד שהעם יישאר מאוחד מול אויבו. לכן מסר לדוד את ממלכת שאול. אפשר לשער כי עשה זאת רק אחרי שנוכח לדעת כי דוד שינה, אח דרכו לחלוטין.

ואמנם הוא לא טעה. אבנר עצמו נרצח, אולם דוד הלך בדרך הקלאסית של המלכים העבריים הגדולים: ברית עם צידון, הכניח את השמי, כדי למגר את הפולש הור. אך הצטרף לשרשת המובילה משאול, דרך שלמה המלך, אל אחאב, הגדול מכולם.

בחזרו מאשקלון, כערך בחצות, מצאו את הכביש ריק לחלוטין. ערפל כבד כיסה את הארץ. מרגע לרגע גבר שי הכעס על הפסיכולוגיה העכברית שהשתלטה על נהגים כה רבים. הערתי על כך לון ברנע, שישב עמי בגיף, כשפלטע ראיית מכונית-משא עומדת ללא גלגלים קדמים בצד הכביש. עצרתי. ראיתי שאירעה כאן תאונת דרכים, אולם לא מצאתי נפגעים. המשכתי בדרך.

כעבור עשרים דקות ראיתי דמות עטופת חאקי מתהלכת לבדה בכביש. סתחתי את ביצת הנשק וצערתי לידה. היה זה צעיר משופם.

האם ראיתי מכונית ליד הכביש? ראיתי. האם ראיתי איש זקן לידה? לא. האם זה עוד רחוק? כשעתיים הליכה בריאה. ליתר דיוק, בשעה זו של לילה, בשסח זה, לאיש בלתי-מוזין, הליכה בלתי-בריאה.

נסתבר שהצעיר השאיר את אביו לשמור על המכונית, יצא להזמין גוררת תל-אביב. ב-יתיים רד הלילה, והוא חשש לשלם הזקן. התפעלתי לבלי על אומץ-לבו של האב, שנשאר בלתי-מוזין בנוף האפל. סר בכתי את הגיגם והחזרתי את הצעיר למכוניתו. לא מצאנו זכר לאביו.

העניתי על הדעת שהזקן נדד אל המושב הקרוב ביותר, ולשם הבאתי את הצעיר. המשב ישן. השארתי את הצעיר עם והמי שכתתי בדרך.

כעבור ארבעים דקות פגשתי דמות בר דדת מתהלכת בכביש. צערתי. היה זה יהודי זקן ומזוקן, שנו דרומה. האם ראיתי מכונית וכו? כן. האם זה רחוק וכו? כעשר שעות הליכה, האם ראינו צעיר?

נסתבר שהאב התיאש, חזר העירה. נזכר שבנו חזר למכונית, חשש שהבן ידאג לו, חזר על כך לבדו. לא היו מכוניות בכביש, לכן המשיך בדרך מראשון-לציון, לאורך כביש החוף, ברגל. הוא היה מזוין במקל בלבד.

הפעם יעצתי לזקן שישאר ביבנה, ילון שם עד הבוקר. עשה אחת אחרי חצות אינה השעה הטובה ביותר לטיול, אפילו לאדם המבקש ברידות.

אולם לבלי שמחתי על אומץ-לבם הטבעי, הבלתי-מעושה, של האב ובנו. על אף נהגי קרייזלר פחדניים, לא חסרים גם עתה אנשים פשוטים, ללא-חח, בארץ פשטים. אורי אבנרי

השבועון המצוי לאינפורמציה

האם תשמור על מקומך בכנסת? בבחירות הבאות?

החידון הבא הוכן על-ידי צוות מיוחד של חוקרי העולם הבא, בהדרכת הפסיכולוג האמריקאי הנודע לשמצה ביל מקי כוהן ארזי. אם משוטמה אינך חברי כנסת, אל תסרח לפתור.

- 1. נכנסת (בטעות) לשיבת הכנסת בה עומד על סדר היום תיקון פקודת מס השעשועים הנגבה מביצים צבעוניות בל"ג בעומר. אה: (א) מסתלק מיד. (ב) מבקש רשות הדיבור, למרות שאין לך מושג במה הענין, יושב. עוקב בענין אחרי ה"ויכוח משך לא. פחות משלוש דקות, קם פתאום כאילו נזכרת בישיבה חשובה והולך לשתות קפה.

- 2. אתה בשתתף בישיבה על מצב ה"בסחון של המדינה ולפתח נוכח שנשארתי יחידיו באולם. אתה: (א) אינך מרגיש בכך, כי אתה ישן. (ב) ממשיך לנאום, כאילו לא קרה כלום, וחוזר בלי הרף על ה"מלים "כוננות", "קוממיות", "משמיה". (ג) מגיש את נאומך המוכן לפרסום בגליון יום ו' של עתון ה"מפלגה ומזכיר המערכת כי גלופת תמונתך נמצאת בידך. 3. מתנהל כינוס בינפרלמנטרי בחודך לארץ ושמן לא נזכר ברשימת הנוסעים. אתה: (א) נוסע. (ב) מתריע נגד הייצוג הלקיי של מדינת ישראל בחוף-לארץ. (ג) מחתר, ומסכים לנסוע לחופשה סתם על חשבון המפעלים ה"כלכליים של המפלגה. תשיבות וסיכום: כל תשובה היא הנכונה. תן לעצמך 10 נקודות על כל תשובה נכונה. אתה מתאים בהחלט להיות חבר-כנסת, וחבל שאינך שר. דאג לתיקון המצב.

אני מתנגד לכל מילה שאמרת - אולם אני מוכן לתת את נפשי על זכותך לומר אותה - משך שלושה חודשים עמד פסוק בן אלמוות זה של וולטיר במרכז אחד המאבקים הציבוריים העקרוניים החמורים ביותר בתולדות המדינה. במרכזו עמד איש קטן, קורבן נסיבות חסרות ערך כשלעצמן. אולם על כפות המאזניים היה מוטל הרבה יותר מאשר גורלו הפרטי - הקרב המשפטי שהתנהל בדפיהם של מיסמכים צב-איים יבשים היה צריך להכריע בשאלה הגדולה: האם יש לחייל הישראלי, ובסופו של דבר גם לאזרח הישראלי, זכויות שאינן ניתנות לבייטול ולפגיעה, זכויות שנכבשו במאות שנים של מאבק לחירות הרוח האנושית?

בית-הדין המחוזי שפסק לטובת ביטולה של זכות זאת הרגיש גם הוא בחשיבותה של החלטתו הסרת-התקדים, ציווה לפרסמה בפקודות השיגרה בכל מחנה צבאי בארץ, לחרות את דמותה החדשה של המדינה עמוק עמוק בליבו של כל חייל - ושל כל אזרח.

אולם לאלה שנואשו בשלב הראשון של המשפט, נתן השבוע בית הדין העליון של צבא-ההגנה תשובה חדשה, אצילה ומרוממת. מכלי לחום על הפרסטיגיה העקרה, מכלי להיגרר אחרי דגשות חולפים על חשבון עקרונות נצחיים, הכריז בית-הדין:

הסמל

אזהרון

מדתה:

זכאי!

העולם הזה, ושני העתונים-האחים שלו, שהכירו מן הרגע הראשון בחשיבותה הגורלית של פרשה זו, גאה כי התפרצות דעת הקהל וטוהר מצפונם של השופטים מנעו לא רק עוול משפטי אלא גם תקדים הרע-אסון בדרכה של המדינה.

במרכז הסערה עמד צעיר סימפטי ביישן וצנום, שתכונתו

היום הגדול הגיע. נקבע כי פסקי-הדין יוכרזו בקריית-מאיר, בו שוכן בית-הדין הצבאי העליון, ביום ה', בשעה 15.00 בדיוק.

המחוז הקטן הגיע אל הסיפורה שלוש, עבר אותה — והישיבה טרם נפתחה. ה' שופטים עסקו עדיין בסידורים דחופים מרתה ישב באולם, מוקף מכל עבר על-ידי העתונאים — הצופים היחידים שנכחו ב' שלב-הסיום של הפרשה הדרמטית.

מצברוחו של מרתה עלה וירד כמטר טלת. לעתים היה עליו ושופע-שיחה — ולעתים דומם וקודר. הוא שמח לראות אוי סינגורו, אלימלך דודסקי, מופיע בחיפזו. עורך-הדין בא זה עתה מחיפה. היה משוכנע כי אחר לישיבה. הוא לא אחר.

התובע הכללי של צה"ל, סגן-אלוף משה דור, אשר ניהל את התביעה משך כל זמן המשפט, לא הופיע הפעם. במקום זה מינה הוא את סגנו, רבי-סרן אהרן שרגנהיים. שרגנהיים ישב דומם ליד שולחן-התביעה, לא מש ממקומו עד אשר נסתיימה הישיבה ואתה המשפט.

$$9 + 9 =$$

$$6 = 0$$

לבסוף נכנסו לאולם הקצרינות והמוכרי רות. המתיחות גברה. הגיעה השעה שצבא ההגנה לישראל יאמר את דברו.

בוה אחר זה נכנסו לאולם חמשת ה- שופטים: נשיא בית-הדין, אלוף-משנה נחום שדמי, רבי-סרן נסים צדוק (שנקרא לשירות-מילואים לרגל המשפט), סגן-אלוף מרדכי חרותי, אלוף-משנה ע. גלבר וסגן-אלוף יצחק הכהן.

שדמי פתח את הישיבה בטון רשמי-ענייני. מבלי לבקש את הנאשם לקום ממי קומו, החל קורא את סעיפי-החוק, לפיהם הואשם מרתה:

● התנהגות בלתי-הולמת לחיל בצבא ההגנה לישראל.

● דיון בפומבי על שאלות מדיניות.

על פי סעיפים אלה, לפני שלושה חודשים, נידון מרתה לתשעה חודשי מאסר על כל אות מן האשמות. זמן קצר לאחר מכן הוקע עונשו לששה חודשי מאסר. רק לאחר הקראת הסעיפים החל שדמי לתאר את כל אשר אירע בנמל-חיפה באותו בוקר גורלי של ה-5 למאי 1954.

בית-הדין תמך ברורות בטענותו של דור-דסקו כי בית-המשפט הצבאי המחוזי ניהל את משפטו של מרתה באורח מזור. אולם מערכת העובדות, כפי שצויירה על-ידי בית-הדין המחוזי, נמצאה משיבת-דצון ומוש' למת.

באולם המשיכה המטוטלת בתנועה. ל- עתים היה דומה כי מרתה אבוד — ול- עתים כמעט ברור שהוא יצא זכאי. הוא עצמו ישב על הספסל הקדמי. פניו היו חדר-רים כסיד ושפתיו קרועות לרווחה, ואצ-כעותיו מעכו ללא הרף את ממחטתו ה-צ' חורה.

סייג להפקרות

עוד בראשית דבריו ציין שדמי כי לפרשה כולה יש חשיבות ציבורית ממדרגה רא-שונה. אולם הוא אמר כי אף על פי ש-ישראל הגה מדינה דמוקרטית וחופש-הדין בור הנו אחד מעמודי-התחן שלה, צריכים להיות סייגים ברורים, אשר יגנו על ה-צ' בור והפרט מפני הפקרות-הציבור.

קיים חוק פלילי, המגביל את חופש-הדיבור. חוק זה חל הן על חיללים והן על אזרחים. אולם נוסף על החוק האזרחי כפופים החיללים גם לחוקת השיפוט ה-צ' כאית. בה בשעה כי היה ברור לחלוטין שמרתה לא פעל בניגוד לחוק האזרחי, התעוררה השאלה אם אמנם עבר הוא על התקנות הצבאיות.

ברצותו לדון בבעייה ביתר פירוט, חילק בית-הדין את השאלה לשני חלקים:

- דבריו של מרתה על הירידה מ-ישראל.
- דבריו על מדיו ודרגתו.

מאחר שבית-הדין קיבל את ההשקפה ש-הירידה מישראל יכולה להחשב לבעייה פוליטית, לא ראה בה כל דיון בפומבי. השופטים פסקו כי דיון צריך להיות מאור-גן. הדיון בבעיית הירידה לא היה מאורגן. מרתה לא אירגן כל דיון. הוא היה שקוע בשיחה פרטית, ודבריו לא היו כל עבירה על חוקי צה"ל. כן היה ברור שבדבריו לא השפילו אותו כאדם — או כחילל.

מרתה אהרן זוכה משתי האשמות גם יחד.

האשמה הגיונית

אולם כתוצאה מן הבריור היסודי והמקיף של הפרטים, הואשם מרתה על-ידי בית-הדין הצבאי העליון באשמה שלישית, אשר לא זכתה לכל תשומת-לב מצד בית-הדין המחוזי. היתה זו האשמה ההגיונית ה-חידה: בית-הדין העליון מצא כי בהתריסו נגד דרגת-הסמל, שעל שרולו, פגע מרתה בכבוד מדיו ודרגתו.

מאחר שמרתה לא היה סירון, אלא חילל וחוקי, קבע בית-הדין כי היתה זו עבירה חמורה, מצא כי הנאשם הוכיח בהתנהגותו

שאין הוא ראוי לדרגתו, החליט להורידו לדרגת-טרוראי.

בית-הדין הצבאי העליון לא הסתפק בכך. בסעיף מיוחד שהוקדש לבית-הדין הצבאי המחוזי, הודגש כי אותו בית-דין פסק ל-מרתה עונש מאסר כבד, שחרג מכל יחס לגבי האשמות שהודבקו בו — אף אילו היו האשמות אלו מבוססות.

שדמי סייג את דבריו: "בוה אני סוגר את הדיון." הטון שלו לא נשתנה, הוסיף להיות אדיש וענייני.

השופטים עזבו את האולם בזה אחר זה. המטוטלת נעצרה. המתיחות נמוגה. הצבא

רצחתי, לא גנבתי, לא התקפתי איש. רק כמה אנשים ברו סיפור שלם עלי. מה היה בית-המשפט יכול לעשות לי בגלל דבר שטר-תי כזה?"

המשפט נפתח בהשע בבוקר. בשעה עשר כבר הבין הסמל המואשם כי בית-המשפט יכול בהחלט לעשות לו משהו. בשעה שלוש אחר הצהריים ידע בדיוק: בית המשפט מצא אותו חייב, דן אותו לתשעה חודשי מאסר על כל אחד משני סעיפי-האשמה.

סיפר מרתה: "כבר בזמן המשפט לא יכולתי להאמין למה שראיתי. ליד שלחן ישבו שלושה שופטים — רבי-סרן, סרן, ו-

בקורם-הסמלים של המשטרה הצבאית הציין מרתה אהרן (מסומן בחץ) בזריזות, אהבתי סדר והתנהגות ממושגעת. הוא מילא במשטרה הצבאית את כל זמן שירותו בצה"ל. לאחר שבמבחן הפסיכוסכני במחנה-הקלט נקבע כי יש לו כל התכונות הדרושות לשוטרי צבאי מושלם. עד לחופשת-השחרור שלו במשך כל זמן שרותו, לא הועמד מרתה לדיון אף פעם.

סמל — והם רשמו כל דבר שהעדים אמרו להם. העדים דיברו ודיברו. הם לא רק העידו. הם בעצמם שפטו והסיקו מסקנות, וכל הזמן אמרו לשופטים מה שלדעתם צריך לעשות לי. בהפסקה לקח עורך-הדין שלי אותי הצדה ואמר לי: "אין לך מזל, אתה תחטוף חוק!"

"כשמעתי את פסק הדין ברחתי מיד החוצה והתחלתי להכות את עצמי על הראש. צעקתי כאילו הייתי משוגע: מה עשיתי? מה עשיתי? למה שולחים אותי ל-18 חודשים לבית-הסוהר? אנשים הור-גים ולא נותנים להם עונש כזה. חשבתי שאני מתעלף, שהסוף הגיע. אנשים ניסו להרגיע אותי. העדים עצמם, אלה שגרמו לכל העניין, באו לנחם אותי. כנראה שבצע-מם נבהלו מהתוצאות. הם אמרו לי שלא לקחת את העניין ללב, שהם ינסו להשיג ביטול העונש. כל זה לא עזר. לבסוף, לקח אותי חבר שלי הביתה."

חיילת למופת. טובה אהרן, אחותו של מרתה, סיימה את שירותה בצה"ל רק לפני חודשיים, היתה חיילת ממושגעת לא פחות.

אמר את דברו. כאשר מיהרו הנאספים באולם אל מרתה, כדי לברכו על זיכוי, כבר לא מצאו אותה. הוא חזר אל צריפונו, במעברת-דוד. בקר-בת חיפה. השעה היתה מאוחרת, למחרת היה עליו להשכים קום, לצאת למקום עבודתו בבנין.

במרפסת הרעועה של צריף 386, לבוש מכנסי-עבודה מרופטים וגופיה, עמד מרתה, גיהץ זוג מכנסיים כחולים. הוא נראה עייף ומתוח. מסיבת-הברכה שנערכה לידדים ו-לקרובים לכבוד זיכוי ארכה עד שעה מאו-חרת אחר הצות, אחרי יום עבודה קשה ב-בנין, השאירה-עליו את אותותיה.

קשה היה להאמין כי הצעיר הביישן וה-צנום, בעל השיער הבהיר, העיניים האפ-רות והפנים המחוטבים, היה מסוגל לעורר סערה בעלת ממדים לאומיים. מספיק ל-שוחח עמו כמה דקות כדי להוכיח כי תכד-נתו הבולטת היא הענחנות והחתרנות.

העובדה ששמו מרתה מעידה על כך. כאשר התייצב בפני פקידיה-הרישום, בעלותו מרומניה לפני ארבע שנים, מסר כי שם משפחתו אהרן, שמו הפרטי: מרדכי. ה-פקיד לא הבין, רשם מרתה ומאו זה שם. החוקי בישראל.

"אתה תחטוף חזקי"

הויכוח בנמל חיפה היה אחר המעשים שהצעיר השתתף בהם. הנושא היה קרוב מאוד לבו: עולי רומניה, קליטתם בי ארץ, הסיבות שהניעו חלק מהם לשוב ל-ארץ מוצאם.

כאשר נקרא להופיע בפני בית-הדין המ-חוזי הצבאי, בנצרת, בגלל אותו ויכוח. הלך ללא כל מחשבה מיוחדת, כמעט כ-אחר-יד. לדבריו: "בכלל לא חשבתי שיש בזה משהו. סוף-סוף, מה עשיתי? לא

"העולם הזה עזר לי!"

בשיחה עם ראש מערכת העולם הזה למחרת פסקי-הדין (ראה תמונה) אמר מרתה:

אחרי פסקי-הדין הראשון פירסמו כ-מ עט כל העתונים ידיעות על המשפט. אני לא יודע לפי מה עשו זאת, אבל זה היה משהו איום. אפשר היה להאמין שעשיתי את הדבר הנורא ביותר בעולם. חשבתי: די, אני גמור! אחרי טיפול כזה, חיי בארץ הזאת הרוסים. נזכרתי בכל הסיפורים ששמעתי על חוסר-האחריות של ערנגים, על האסונות ש-זו עלול להביא.

למולי, לא כל העתונות נגעה כך. מיד אחרי זה היה גם תגובה אמיצה ונכונה. העולם הזה היה בין הראשונים שבאו לעזרתי. אבל גם הן אלה, הוא היה היחיד שלא ראה במקרה שלי לכל היתר מנשה של חוסר-תבונה מצד בית-המשפט המחוזי, אלא העמיד אותו כעניין עקרוני, הנוגע לכוחו של כל אזרח לאמר את דעתו בבטחון.

בשלבם האחרונים שלה משפט חזרה

הבולטת ביותר היתה הענוותנות

תדהמה במעברה

בצריף של הוריו, שלא ידעו כלל על המשפט, נפלה תדהמה. אביו יצחק, נכה שעבד כחייט במחנות הכפייה הנאציים ב־רומניה, לא תפס תחילה מה העניין; הידיעה על הצדק המזורז השורר במדינת ישראל התפשטה במעברה, קושטה בפרטים נוספים ככל שעברה מפה לאוזן.

טובה, אחותו של מרתה, השתחררה אותו

מוטב כי ישוב אתר הצהרים. אולם מרתה, שנדלק בו ניצוץ־התקווה, לא יכול היה ל־הכות. הסיכוי שמישהו עלול להציל אותו מן הישיבה בכלא דחף אותו לבית המשפט המתווי.

את אלימלך דוידסקו פגש מרתה במסדרון בית־המשפט, לבוש גלימה שחורה. הוא הציג את עצמו בכמה מלים, תחב לידי איש־החוק את אוסף המיסמכים שנשא אתו. עורך־הדין עילעל בניירות. במהירות, נדהם. קשה היה לו להבין כיצד יכול בית־משפט להוציא פסק־דין כזה. הוא הבטיח למרתה, להגיש ערעור, הראה את הניירות לעורכי־דין אחרים שהודמנו במקום, כאילו אחז בידו דבר חסרת־קיום.

הערעור הוגש, גלגלי הצדק האיטיים הותנעו, החלו טוחנים מחדש את מקרהו של מרתה אהרן ושאלת הזכויות האזרחיות במדינת ישראל. בינתיים פשט מרתה, שען לפי מקצועו, את מדיו, מצא עבודה כפועל־בניין.

כאשר נפתחה השבוע הישיבה האחרונה בבית המשפט העליון, למתן פסק־הדין היה מרתה האיש הראשון באולם בית־הדין, שעה שלמה לפני התחלת הישיבה. שני שוטרים צבאיים ניגשו אליו, רצו לדעת "מה עושה האורח הזה כאן?"

"הגתו לו", ענו להם פקידי בית־המשפט בחיכוך רחבים. "יש לו כאן משהו לסדר". בחולצתו הלבנה ומכנסיו הכחולים, נראה מרתה בדיוק כפי שהיה באמת: צעיר רגיל, שהתקשה להבין כיצד השליך אותו הגורל למצבו הבלתי־גוה.

בשעת המשפט הראשון כיסה שפם זהוב את שפתו העליונה של מרתה. בנואם הסיכום של ההגנה, הצביע הסניגור על הנאשם, הדגיש את גילו הצעיר, ביקש מבית־המשפט להתחשב בעובדה כי הסמל אך מתחיל את חייו. אחד השופטים נעץ אר מבטו בפרצוף המשופם, פיקפק אם אמנם הנאשם כל כך צעיר. למחרת, גילח מרתה את שפמו, קיבל שוב את מראהו הצעיר.

"חשבתי אצא מדעתי!"

אולם בית־המשפט התמלא. הכניסה היתה אסורה לקהל, רק מוזמנים מעטים ועתונאים הורשו להכנס, אביו של מרתה הצליח בקושי לקבל רשות־כניסה, תפס מקום ב־ספסל האחרון. משך כל הקראת פסק־הדין ישב בשקט. כאשר יצא החוצה, היה לו כאב־ראש. הוא לא הבין מלה אחת מכי מה שאמר באולם על גורל בנו היחיד. "אני ישבתי על הספסל הראשון", סיפר מרתה. "חשבתי שאצא מדעתי. השופט היה קורא משפט אחד ואני הייתי אומר לעצמי: די, אני גמור! ואז השופט היה ממשיך וקובע שאני דווקא לא אשם. זה נמשך בוקר שלם. עד הרגע האחרון לא העזתי לנחש את התוצאות. בסוף קמו השופטים. הייתי חופשי."

* פרסום הערעור במלואו בעולם הזה ירר סערה בבית־המשפט, כשקם הקסיגור וטען שהפרסום השפיע על המשפט.

ברכות חמות מלוות לחיצות־יד אמיצות שפעו על מרתה עשרות ידיו, שבאו לבקרו בצריף הקטן במעברת־זוד, מיד לאחר זיכוי. הם הכירו אותו כצעיר שקט טוב־לב.

יום משרותה בצבא. "חזרתי הביתה במצב־רוח מצויין, מפני שגמרתי עם הצבא", סיפרה. "חשבתי שכל המשפחה תשמח גם כן. במקום זה מצאתי אותם כאילו קרה אסון. בקושי יכולתי להבין מה קרה. לא ידעתי פשוט מה להגיד."

כעבור כמה ימים, ביקר את מרתה רבי סמל שהכירו משרותו במשטרה הצבאית. "פנה אל עורך־דין דוידסקו", הציע לו. "הוא מטפל בעניינים כאלה."

עורך־הדין הזרעזע

מרתה נטל את העתק פרטיכל המשפט ואת פסק־הדין, הלך לחפש את דוידסקו. במשרד עורך־הדין, הודיעה לו הפקידה כי דוידסקו עסוק בבית־המשפט המחוזי וכי

האיש הקטן והבעיה הגדולה. מרתה אהרן אינו שונה במראהו מכל צעיר ישראלי אחר, השקוע בדאגות יומיומיות של פרנסה וקיום. הרואה אותו מתקשה להאמין כי רק ימים מספר שימש צעיר רגיל זה נקודת־מוקד של בעייה בוערת: בעיית חירותו של ישראלים — ואפילו ישראלים לובש־מדים — להביע את דעותיו בגלוי, ללא פחד וללא ע

בתעורת העליה מרומניה לישראל הופיעה תמונתה המשותפת של מרתה, צילה, ויצחק אהרן (משמאל לימין). הם באו לישראל, בתקווה למצוא תנאי־חיים הוגנים, במקום זה צריפו במעברה. לא היה פלא שמרתה דיבר במרירות על טיבות הידיה מן

מדים לגרמנים תפר יצחק אהרן (ראשון משמאל), אביו של מרתה, בהיותו במחנה־ריכוז נאצי ברומניה. משפט בנו זיעזע אותו, אולם היכוי המפתיע אושש אותו מחדש, חיזק בו שוב את הבטחון כי צה"ל הוא מכשיר דמוקרטי של מדינה דמוקרטית.

(כל הכוונות שמורות)

מעריצי מנדס-פראנס בישראל יכולים להירגע, אחרי שחלפה הסכנה הראשונה לממשלת המדינה היהודי. נצחוננו המזהיר של מנדס-פראנס בועידת לונדון, בה השיג את אשר לא השיגו כל קודמיו (הבטחה בריתית להשאיר צבא באירופה לעולם ועד) ואחרי ששערוריית הריגול הפאריסאית נתגלתה לעיני כל כלאיטריה שהיתה מכוונת נגדו, חזק עתה מעמדו של הצרפתי בקטן יותר מאשר היה אי פעם.

כן נתחזק מעמדו של שאר שותפי לונדון: המפלגה השמרנית זכתה בבחירות משנה כתוצאה מן הפופולריות של אנתוני אידג' מנצח הוועידה, ומעמדו של קונראד אדנאור חזר כמעט לקדמותו בגרמניה.

שמועה חזקה אומרת כי נציג ישראלי בכיר יבקר בקרוב בפאקיסטאן, ינסה לבוא בדברים עם שריהחוק, זאפרוללה חאן, כדי לרכך את עמדתו האנטי-ישראלית. בין הבאים בחשבון: הכוכב החדש של הדיפלומטיה הישראלית, ציר ישראל ברגנון, דוד הכהן.

ייתכן מאד כי ראש-הממשלה ושר-החוץ, משה שרת, יצא בראשית 1955 לסיור בזק בכמה מדינות אירופה המערבית. במגמה לבדוק את מידת יעילותן המדינית של הנציגות הישראליות שם. ייתכן כי במסגרת סיור זה ייפגש שרת עם אנתוני אידג' בלונדון ועם מנדס-פראנס בצרפת.

המזכיר הכללי של א.ו.מ. דאג האמרשד, עומד לבקר בישראל עוד לפני סוף שנת 1954. ביקורו יהיה, להלכה, פרטי לגמרי, קשור בטכסי חגיגה. אולם מעשרים כי למעשה יבוא האמרשד כדי לקבל דו"ח מיוחד על המצב בגבולות מראש-משקפי א.ו.מ. גנרל בארנס.

המתן להידוק יחסים בין ספרד לבין אחרות מארצות הים התיכון, לאחר שיבקר בקרוב הגנרל איסימו פראנקו בראש שייטת ספרדית בגמלי איטליה, יוון, תורכיה ואולי גם מצרית.

הסדר ביניים ביחסי ישראל-גרמניה יושג, אם תתקבל הצעתו של אחד מאנשי משלחת-השילומים בקולן להקים נציגות דיפלומטית למחצה בבון. לדברי התומכים בהצעה, אין פירושו של צעד זה כינון יחסים דיפלומטיים רשמיים לגמרי: ישנן כמה מדינות, המקיימות נציגויות מסוג זה בבון, מטעמים דומים לאלה של ישראל.

קרוב לודאי יצא צב"ח החליטו שדא לתמוך כשיטת הבחירות האזוריות לא רק מטעמים עקרוניים, אלא גם מפני שהם קיבלו איום ברור למדי מן הקונפדרציה הציונית באמריקה, בה מיוצגים גם הפרוגרסיביים: הקונפדרציה הציונית רמזה כי אם יסכימו הצ"ח לבחירות אזוריות, תישלל מהם כל תמיכה כספית.

צפה לסכסוך גובר והולך בהנהגת הסתדרות העובדים הכללית: חזק מנהיגי ההסתדרות, ובראשם המזכיר הכללי, ח"כ מרדכי נמיר טוענים כי ההסתדרות חייבת לרסן את תביעות הפועלים, ואילו אנשי האיגוד המקצועי ומנהיגי-פועלי-חיפה (אלמוגי ואבא חושי) תובעים הפרדה מוחלטת בין ענייני-ההסתדרות והממשלה, טוענים כי נמיר נוקט בעמדתו אך ורק מפני שלו ולחבריו יש דריסת-רגל בממשלה.

המתן למחאה חריפה של השגריר הסובייטי, מיד עם שובו לארץ, בקשר עם סירובה של ישראל להרשות למשלחת סובייטית לבוא לארץ. אבאמוב, המביא לשרת כשי פרטי תקליטים של האופרה בוריס גודונוב, יגיש את המחאה יחד איתם, אם לא יחול בינתיים שינוי בעמדת ישראל.

סירוב משרד-החוץ להרשות את בואה של משלחת סובייטית לקונגרס בישראל, עלול להכשיל את המשאומתן המתנהל בין קבוצת אמ"גנים פרטיים לבין האגודה לקשרי-תרבות של ברית-המועצות, במטרה להביא לישראל קבוצת-מחול ושירה עממית ולהקה של באלט רוסי קלאסי.

קופות חולים פרטיות יוקמו בקרוב על-ידי כמה רופאים, הסובלים מן המצב הכספי, שגרם לחוסר-לקוחות. לפי תוכניתם ישלם להם כל חבר בקופה סכום מסוים לחודש, יזכה לטיפול בכל השטחים הרפואיים — פרט לאישפוז בבתי-חולים. אחת מקופות החולים שתוקם בקרוב תקיף ארבעה ממיסבי הרופאים הכלליים והמקצועיים בתל-אביב.

הרופאים ינקטו בשביתה מיוחדת כמינה, אם תעמוד הממשלה בסירובה להעלות את שכרם: הם יסרבו להוציא כל תעודה רפואית הנוגעת לממשלה — פרט לתעודות לידה ומוות — יסרבו גם להופיע כעדים מומחים בבתי-המשפט.

אם תושלם בניית כל בתי המלון, שהוחל בהקמתם השנת, יישארו מחצית הדריהם ריקים, אפילו אם יגדלו זרם-התיירים במידת-מה. עובדה זו נקבעה על-ידי מומחים לענייני תיירות, התרופה שהוצעה על-ידם: הורדת מחירי האכיסו, כך שגם תושבי-ישראל יוכלו ליהנות מבת-המלון.

אם אתה חובב נקניקים צרפתיים, היה זהיר! רופאים שמו לב לריבוי מקרים של קילקול קיבה, שמו את אצבעותיהם על הנקניק כגורם אפשרי. לפי השמועה, גילתה חקירה ממשלתית שהנקניק הכיל שעווה במקום שומן, אך משום מה הושחק הענין עד כה.

אם התקליטים הרגילים, שנגינתם נמשכת רק שדוש דקות, מעצבנים אותך, תוכל בקרוב ליהנות מתקליטים ארוכי-נגן, שיוצרו על-ידי חברת-תקליטים ישראלית. התבונה אף רכשה לעצמה זכות להעתיק את תקליטיהן של כמה חברות בינלאומיות קטנות. מחיר כל תקליט יהיה כ-12 עד 15 ל"ל.

אם תבקר בטבריה בעונה הבאה, תזכה לבידור רב יותר מאשר בעונה הקודמת: עיריית טבריה עומדת להקים מחלקה אמנותית, מתכננת לרכוש ספינה ישנה, שתעגון בכינרת, תשמש כרחבת-ריקודים צפה, להקים לונה-פארק זעיר שינוהל על-ידי בעלי הפארק היפואי. לא מן הנמנע כי שחקנית-הקולנוע אינגריד ברגמן תבקר בקרוב בישראל, תופיע במחזה "ז'אן ד'ארק" בתיאטרון הקאמרי, אם יתיים בחיוב המשאומתן המתנהל עתה בינה לבין אמרגנים ישראליים.

העם

אנאסטריזם תוצרת הארץ

בין שאר חסרונות-הייבוא שמביאה מדינת ישראל מעבר לים, נכללים מדי שנה כמה מאות סרטי-אנאסטריזם. הקהל המבוגר צוחק מהם, מניח אותם לילדים. השבוע נוכח לדעת כי לא היה זה שעשועו מצחיק כלל. בחושים האחרונים הודיעה המדינה כמה פעמים על-ידי מקרי-רצח שלא בוצעו לשם טובת הנאה חומרית, אלא היו תוצאה של נשמה חולה. כזה היה מעשה-ההרג של הנכה שאול נחמיה בירושלים (העולם הזה 882), האיש שקטל את בעל ביתו, הופיע השבוע, כליות שני שותפיו, מחייך בבית-המשפט.

אחרי מקרה זה בא הרצח ברמת-גן, שאירע בגלל פחיתות. רצח זה, מצד אדם שהומין כוס-סודה לפני שדקר את המגישי, היהודי בארץ.

אולם שניהם היו כאין וכאפס לעומת הרצח הנורא שהמם השבוע את הרחובות. כי הפעם באה האופנה החדשה לכלל גילוי ברור. כנופ-ות-נוער, המבצעות מעשי שוד ורצח לשם תענוג, כדי להיראות כגיבורים הדומים לאלילי הסרטים ההוליוודיים, הן תופעה נושנה ורגילה בארצות-הברית. אולם הן חידוש בארץ.

נגד המשטרה הוטלה השבוע אשמה כבדה (ראה להלן). אולם אין כאן ענין משטרתי גר דא. זהו ענין חינוכי יסודי, הנוגע לחברה כולה. גניחות הנער הגוסס ברחובות הייבות לעורר את הציבור.

הגבול

פרשת הבגדים הגנובים

מברק מספר 1:

דובר צבאי הודיע מפקדים ישראלי וירדני של אזור ירושלים בדרג גבוה ייפגשו מחר בירושלים בשעה 10 עם ראש מטה א.ו.מ. בארנס לשם הסדר להפיג מתיחות אזור ירושלים סטופ הקמת קשר טלפוני ישיר בין מפקדים ישראליים וירדניים בדרג גבוה הוצע על ידי ישראל סעיף דובר צבאי מקווה תוצאות טובות סטופ הוגים מהימנים טוענים ירון הסכימה כבר להצעת ישראל סטופ אותם החרי גים מקוים שפגישת מחר תפיג המתיחות לאורך הגבול תגרום הסכמים דומים עם מצריים חתימה.

מברק מספר 2, למח' רת היום:

הסכם שטח ירושלים שעמד להיחתם הבוקר בין ישראל וירדן נדחה בגלל תקלה ברגע ה-אחרון פסיק מכריזים חוגי א.ו.מ. סטופ נציג ישראל לא הורשה לחתום הסכם אם יחתום עליו ראש-מטה א.ו.מ. ירון סרב לחתום בלי חתימה כזאת סעיף נציג ישראל דיווח לממונים להקבלת הוראות חתימה.

מברק מספר 3, אותו יום אחרי הצהריים:

דובר צבאי מברק נציג ישראל דרש חזיה כמה ימים כדי לקבל הוראות חדשות אם לי

הסכים לחתימת ראש-מטה א.ו.מ. על הסכם סעיף בהסבירו התפתחות אחרונה דובר צבאי הסביר כי בטיחות הסכם של ישראל היו צריכות להופיע רק חתימות ישראל וירדן אך בטיחות הסכם שהוגשה היום על ידי א.ו.מ. הופיע אדם כצד שלישי ועד סטופ. חוגים מהימנים מתנבאים שישראל תחתום בי כל זאת כי חתימת בארנס לא תשנה הסכם חתימה.

איש התרחץ בים. מאחורי שלושה מברקים אלה של כתב-היחיד לעיתון באירופה הסתתר סיפור על אחד הכשלונות שהפכו אופייניים זה כמה שנים לניהול המגוחר של עיני התעמולה הישראלית. הסיפור התחיל כשהציעה ישראל להקים

קשר טלפוני ישיר בין המפקדים באזור ירושלים; כדי לחסל מיד כל תקרית. היתה זאת הצעה נבונה, שהדגישה מחדש את נכונות ישראל לשלום על הגבול — ובתור שכזאת יכלה להנחיל לישראל נצחון קטן בחזית התעמולה המחכיבה.

כל עוד היה בארץ הגנרל בניקה, לא הוכתרה ההצעה בהצלחה. לבניקה לא היה התוקף המוסרי הדרוש, אולם בבוא הגנרל אדם בארנס, הגישה ישראל את ההצעה רשמית. זה היה לפני שלושה שבועות. בארנס קיבלה באהדה, דאג לקבלתה על-ידי הירדנים.

ביום החמישי בערב כינס הדובר הישראלי את כתב-החוק, מסר להם את הפרטים (ראה מברק מספר 1). היתה זאת הודעה דחופה ומבוהלת, כי ישראל כבר ספגה באותו יום את התבוסה הראשונה. הירדנים הם שהפצו את הידיעה ברחבי-העולם, באמצע שני הצעדים שלהם. כך קצרו הם את פרות הזרע הישראלי, השאירו את ישראל, חסרת כושר התעמולה, במצבו של אדם שהלך להתרחץ בים, מצא בצאתו שבגדיו נגנבו.

סקופ. באותו רגע התווכחו העיתונאים ביניהם לבין עצמם. הזריונים שביניהם התי כוננו כבר להודיע לעיתונאים מראש כי ההסכם נחתם, בהסתמכם על התלהבות ישראל, חשבו על-ידי כך להשיג "סקופ" ולהכות את מתחריהם. אולם הוזהרים, מלד מדים בדרכי התעמולה הישראלית, יעצו להתאפקות. עצתם נתקבלה, למזלם של כל הנוכחים.

כי למחרת היום התכנסו העיתונאים שמיני מפי א.ו.מ. יודעה על התבוסה השניה, החמורה שבעתים: דוקה ירון הסכימה לחתום, ודוקה ישראל סרבה. לעיני העולם שוב נוצר הרושם, שהפך מזמן לקבוע, כי ישראל מתחרת מלחמה, ירון רוצה בשלום.

כי על דעתה של ישראל לא עלה פרט קטן: שבארנס, מתוך ההצעה, ידרוש את שכר-התייוך — את חתימתו שלו על

נאשם-ברצח שאול נחמיה כבית המשפט* אופנה חדשה

ההסכם. אולם ישראל לא רצתה בכך. היא רצתה ליצור תקדים ראשון של משאומתן ישיר בין המדינות, ללא תיווך זה. כשי נוכחו מנהיגי ישראל שטעו בחשבון, לא היתה להם הגמשת הדרושה לשנות מיד את עמדתם, למנוע כי לעיני מאות מיליוני קוראים יועמדו באור מזיק. הסבר אחר לתבוסה: חילוקי-דעות בצמי רת ישראל, ויכוח בין שרת (שהסכים, כביכול, לתתום) ובין אחד מתושבי שדה בוקר.

* משמאל, שותפו לפשע אברהם סיטון.

המאהל האדיר : מוחנה הגדניע ברמת-גן יום לפני המפגן
צנחות, כפות, חוויות

קבלת האוכל, אחר עברו למגרש-הדשא גדול בו הוסבר להם סדר מפגן הגדניע, שהיה צריך להעריך למחרת.

כעבור שעה קלה החלה התכונה לקראת המסיבות והתוכניות האמנותיות של הערב. דופעות להקות הגדניע והנחיל והשיחה מסביב למדורות היו בבחינת חוויה חדשה: רק גדניעי האוויר, הים והקשר כללו מספר רב של צברים. כל היחידות האחרות היו מורכבות ברובן מבני-המעברות וישובי העולים.

שינה של ממש. לאחר הערב הארוך והמלא בחיבור הגיעה שעת השינה: היתה זו שינה של ממש: האלפים היו עייפים מן הריקודים, השירה והחזרות לקראת ה"מפגן, מכדי שיוכלו לצבוע זה את זה ב"משתח נעליים, כנהוג.

למחרת, כאשר נערכה החזרה הכללית לקראת המפגן, עדיין לא פגה העייפות. היא לא פגה אפילו כאשר החלו הקהל בן 35 אלף הצופים זורם לאיצטד ותופס את מקומותיו.

תלבושתם הסגוגית של הגדניעים, הציפו את משטח-הדשא עם תחילת המפגן, הפתיעה רבים מן הנאספים. הם קיוו לראות את התלבושת האחידה-החדשה, אשר דובר עליה רבות. במקום זה ניגלו לעיניהם מאות נערים ונערות, לבושים בכל צבעי-הקשת.

הסקרנים זכו לראות את המדים החדשים רק לאחר מבצע הקמת אוהלי-הסיירים, ש"נמשך דקה אחת בדיוק. להפתעת אלפי הצופים הופיע מתוך האוהלים הנערים מסדר מופתי של גדניעים לבושי חולצות ירוקות, חבושי כובעים רחבי-שוליים.

נאומו של שר-הבטחון, פנתס לבון ומ"סירת דגל הגדניע למשתתפי-הכנס על ידי מפקד הגדניע, סגן-אלוף רם רון — כל זה נסתים כהרף עין. לאחר מכן החלו מפגני הספורט השימושי הגדניעים התקינו במו ידיהם את מתקני הזיקית וסולמות הקפיצה, ביצעו את התרגילים במהירות מפליאה, פירקו את מחנה-האוהלים תוך דקה אחת ונעלמו מהשטח.

רכב והתעמלות. עתה הופיעו בזה אחר זה על משטח-הדשא טור של רכבי-משוריין, להקות מחול וחניכי חוות-הגדניע בהתעמלות-מעדרים. אך נסתימה ההתעמלות, וכבר עלו על המגרש חניכי גדניעי-אוויר, שהפריחו כדורים סורחים נושאי כדורות: "כנפיים לנוער!" מפקד חיליה-אוויר, אלוף דן טולקובסקי קיבל את שני הצועדים, ענד כנפריטיים לתנוכים המצטיינים.

בעקבות האוויר הגיע תורו של הים: מתוך סירות שנוצבו בקצה-האיצטד זינקו עשרות גדניעים, לובשי מדים לבנים, ביצעו תרגילי התעמלות בעזרת גלגלי-הצלה. ה"קהל ראה ונהנה.

הנהגה גדלה עשרת מונים כעבור דקות מספר, כאשר הופיעו במקום יחידות נחיל-מלח שירת מכוונות חקלאיות. היה זה חלקו האחרון של המפגן, חלק שציין את הקשרים ההדוקים בין צה"ל להתיישבות ה"חקלאית.

כאשר נדמו הצלילים האחרונים של תקווה ואחרוני הצופים עזבו את האיצטד. שובי המקום במדורות מוצנצות. מסביב לכל מדורה נוצר מעגל גדניעים. הם רקדו ושרו עד שעת-לילה מאוחרת. לאחר הכל, גם הם רצו ליהנות.

מגויסות בשעת ההכנות
כדורים פורחים וקומביינים

מריכה במדים חדשים
מדורות ומעדרים

ביתה אופיינית : מריכה צברית, ירדי מעברה
סולמות זיקית, מדים חדשים

אמר השבוע לכללן זר חשוב: את אשר מרויחה ישראל במפעל האגרות בארגונינה, יכלה להרוויח בצורה בריאה יותר ממסחר הגון עם ארצו של אתא-תורכ.

גדניע מבגן סגוגי

תזמורת מוזה השמיעה את קולה ה"שבוע באיצטד הרמת-גני. היא היתה מור"כת מאלפי צלחות ולפי כפות-אלומיניום. המגנים הרעשנים היו אלפי הנערים והנערות שנתכנסו מכל הארץ לכנס-סוכות של הגדניע.

למרות מספרם הרב של משתתפי הכנס, שעלה על כל המשוער, שרר במקום סדר מופתי. האלפים עמדו בתורים ארוכים ל-

המעט היש נאלצים התורכים לשלוח לאר"צ את הקשורות באיחוד התשלומים האירופי ולארצות המטבע הקשה, להן חייבת תורכיה חובות ניכרים.

אולם, טוענים התורכים, אם ישראל מעוניינת באמת בקיום יחסי מסחר עם תורכיה, הרי יכולה היא לקנות סחורות אחרות שגם הן דרושות לה. כך קונה ישראל בשר בחלב ובארגנטינה במחירים שאינם נופלים ממחירי תורכיה, בעוד שהבשר החבש"ל גרוע יותר והוצאות ההובלה מארגנטינה גבוהות בהרבה. הסיבה: תמורת קניית הבשר מאר"צ, גנטינה, מרשה חוואן פרון את הפצת אגרות הח"ב הישראליות בארצו.

סחר-החוף של ישראל לתורכיה בנוי על הסכמי-חליפין. ככל שיוור הייבוא הישראלי לתורכיה, כך יורד הייבוא התורכי מישראל.

כלל הברירה לא לחתום על הצעתה שלה, מבלי להנחיל למדינה נזק לא-ישוער בחזית התעמולה. לא היה ספק שבארנס יעמוד על זכותו לחתום. לא היה ספק גם שירדן לא תפקיר מידה את היתרון התעמולתי העצום שניתן לה, במפתיע, על מגש של כסף ישראלי.

נאנח השבוע ברחבי ירושלים אחד הנוגריים עים דובר: "שוב נצחון מזהיר שהפך למפלה מזהירה!" הוסיף דיפלומט זר, במ"לים המפורסמות של טאליראנד הצרפתי: "זה גרוע מפשע, זו טשפת!"

יחסי מרחביים הלולין והחבל

במערכת-היחסיים במרחב היתה תורכיה דומה ללולין המהלך על חבל. היא הש"תולה עד כה לשמור על קשרי-מסחר וקשרי רים דיפלומטיים הדוקים עם ישראל. נמנעה יחד עם זה מכל החמרת יחסיה עם ארצות-ערב. משרד-החוף הישראלי הבין את המצב היטב, שקד על ביצור-היחסים עם תורכיה, שגר לאנקרה את אחד מכובדי הדיפלומטיה הישראלית, ד"ר מוריס פישר עמד לשגר לשם את אליהו אילת (העולם הזה 887), מספר הדיפלומטים הישראליים שהועסקו בצירות באנקרה ובקונסוליה בקושטה הגיע ל-11, עלה בהרבה על מספרם של אלה המועסקים בשוויץ.

אמצעי-הזהירות הישראליים לא הועילו. בשבוע שעבר סטה הלולין מן החבל: השלטונות התורכיים הוציאו הוראות אר-מיניסטריטביות חדשות בקשר לקבלת רשי-יוגוטיבוא יוצא מתורכיה לישראל, דבר שהקשה בהרבה את היבוא לתורכיה — ועוד יותר את היצוא ממנה לישראל.

לחץ גדול, תוצאה קטנה. לכאורה היה זה רק צעד כלכלי. אולם למעשה היתה זאת תוצאה קטנה של לחץ גדול, אשר הפעילו המדינות המוסלמיות — וביחוד פאקיסטאן — על תורכיה.

תחילה לא היו התורכים מוכנים להיכנע לכל לחץ. משרד-החוף התורכי אף הזמין את ציר-ישראל לפגישה, הסביר לו כי חת"מת ברית תורכיה-פאקיסטאן לא תפגע לרעה ביחסים עם ישראל. אבא אבן, שנפגש בווינגטון עם ראש-ממשלת תורכיה, אדנאן בנדאס, שמע מפיו הצהרה דומה.

אולם הערבים לא הירפו מן התורכים: נציגי משרד-החצרם של הליגה הערבית ביקרו לשלכת-המסחר באנקרה, איימו בסנקציות מסחריות נרחבות. המצרים רמזו כי עמדתה העיקשת של תורכיה עלולה להשפיע על נכונותם להצטרף לברית אזורית בהנהגתה.

המצב הלך והחריף. התורכים נוכחו כי הם לא יוכלו להתחמק מו"מטה ידידותית כלפי ארצות-ערב. משרד-החוף התורכי הר"עיק את ציר-תורכיה בישראל, ספאקאטי איסטאניאלי, להתיעצות ממושכת, החליט בסופו של דבר לצמצם את יחסי-המסחר עם ישראל. החישוב היה פשוט: הישראלים יראו בצעד זה פעולה אומיניסטריטבית גרידא. הערבים יראו בו חיתור ללחצם.

מצב עדין. משרד-החוף הישראלי ידע היטב את מצבם העדין של התורכים. אולם גם מצבו היה עדין לא פחות. הוא היה מעוניין להגיש בפני התורכים את חומרת ההתפתחות האחרונה, אך יחד עם זה לא רצו הדיפלומטים הישראליים ליצור בעייה מדינית במקום שאינה קיימת עדיין. לבסוף נמצאה פשרה: בשבוע שעבר יצא לתורכיה מנהל המחלקה הכלכלית של משרד-החוף, משה ברטור, כדי לברר באיזו מידה ישפיע ההסדר החדש על יחסי המסחר בין תורכיה וישראל.

אנשי משרד-החוף ליוו את ברטור לדרום ללא תקוות מרובות. היה ברור להם כי לא הוא ולא דיפלומט ישראלי אחר לא יצליחו להחזיר את הלולין התורכי אל החבל. לכל היותר יצליח למנוע סטיות מסוכנות ונספחות.

הצד הראשון של המטבע

הסבר שני להרעת היחסים בין ישראל ותורכיה (ראה לע"ג) ניתן השבוע בתוהים כלכליים. דעתם: תורכיה אינה מפיקה מישראל שום תועלת כלכלית רצינית. בעוד הייצוא הישראלי לתורכיה הגיע למדיום נרחבים, הרי הייצוא התורכי לישראל אפסי, מופיע ברשימה הרשמית של ממשלת תורכיה תחת הסעיף "שונות". אם ייפסק הכתר בין ישראל ותורכיה, לא יורגש הדבר כמעט בשוק התורכי.

סוף הכשר. הייבוא הישראלי העיקרי מתורכיה הוא חיטה וכותנה. השנה היה לתורכיה יכול גרוע מאד של חיטה. אז

עתונות

דוד דוד ועכבדי

סיום משפט מרתה (ראה רפורטגיה) עורך את מערכת הארץ לשים לב לתופעה אחת, שכמעט נשכחה בויכוח הכללי: מה חלקה של תופעת ההלשנה, החדשה יחסית בישראל, בפרשה זו.

כתב הארץ, בהרפת בלתי רגילה לגבי האמריקאים הראשיים:

"אך מכוערת נגד יותר היא הופעת ה'מודיעין' והמלשינים שהרימו ראשם בי משפט זה. לולא האנשים האלה שרצו אל המשרטה ומטרו לה על דבריו של מרתה אהרון כי אז היה הוכיח במלל דומה עובר ללא תוצאה כמו רבבות ויכוחים דומים — וכל נזק לא היה יוצא למדינה מכך.

המודיע משתייך למשטר העריצות כמו העכברון לזוהמה; ואין פלא בכך שגם אצלנו הופיעו לפתע המודיעים כאשר נעשה נסיון להגביל את חופש הדיבור. איש לא יתפלא כי מאלה ש'נודעו' היה הנציג החיפני של עתון הערב הדור, שבו מפא"י משקיעה כספים רבים כדי להפגין, כנראה עד לאיזו רמה שכלית, תרבותית ומטורית הא אמנם מסוגלת לרדת.

עתון זה נהפך למרכז הנאנות השחורה בארצנו, ורק מיעוט קוראיו מטשטש במקצת את החרפה שהמפלגה השלטת בישראל בוחרת לעצמה עתון כזה כבטאון יומי יחיד. דעה שונה לגמרי על הדור הובעה מעל במה אחרת:

"ואשר להדור, לבי לבי אל ידידי מן הדור שהם באמת חלוצים, יושבים ועורכים עתון מפלגתי על אף יחס הדולול והבוז שמגלים כלפיהם לא רק מן החוג אל אף כמה מטובי חברינו".

הבמה שפירסמה דברים אלה: הדור.

המשק

הגיעה בירה עד נפש

הבירה הישראלית אינה גופלת בנייה מן הבירה הפיליזינית המפורסמת. היא עתידה לכבוש את כל שוקי אירופה.

הכרוז, זו, והכרוזות דומות לה, נשמעו בחוגים כלכליים, כאשר החליטו מפעלי ה'בירה הישראלית' אביר ונשר להתחיל ב'ייצור מוגבר של בירה מעולה לייצוא. הכל היו בטוחים כי הזרם הצהבהב-מקציף יש טוף במורד גרונותיהם של בני לאומים רבים, יביא לישראל זרם נגדי של דולרים, שטרלינגים ופראנקים.

התקוות נתגשמו רק בחלקן. הבירה אמנם זרמה במורד הגרונות, אך היא אלה גרונות ישראלים טובים, ובעליהם שילמו תמורתה בלירות ישראליות בגילוח בהחלט. בירת הייצוא הציפה את השוק המקומי, והבירה הרגילה נעלמה לאישם.

בסופו של דבר הגיעה בירה עד נפש, והצרכנים רטנו מרות: "מדוע כופים עלינו לשחות בירת ייצוא, אשר שונה מן הבירה הרגילה רק במחירה הגבוה?"

האינדוס והכיס. משרד-המסחר וה'תעשייה לא האזינו כלל לרטינו שלחן וגבר. להיפך, הוא התייצב לצידם של יצרני-הבירה, נהן השבוע לפעולתם גושפוקה חצי רש' מית. היו לו חישובים משלו: מועט מחיר הבירה הרגילה בגרוש, לפי דרישת היצרנים, היתה עולה להעלות את אינדקס יוקר-המחיה בשבר של נקודה. האינדקס הממשלתי היה חשוב מכיס הצרכן: מוטב היה לכפות על הצרכנים בירתי-ייצוא היקרה מן הבירה הרגילה בשילינג שלם, ובלבד שהאינדקס לא יעלה.

פיתוח

שלושה ירכים

עורך היוזן מקס ולינגמן ישב במשרדו ה'מרווח, בין פסל ברונזה של ז'בוטינסקי ל'תמונה מפארת של הרצל. הוא עיין בעתון ו'גיהבוקר, עיניו נתקלו באחד-המחצבים: שר הפיתוח, דב יוסף, הכריז כי מאז הקמת מדינת ישראל נתגלו בנגב מחצבים שונים, אשר קיומם לא היה ידוע לשלטונות הבריטים משך כל תקופת המנדט. ולינגמן חיך.

הוא חיך מפני שהוא היה מזכיר סינדיקאט המכרות עוד זמן רב בטרם החל לעסוק ב'עבודה משפטית בתלאביב. הוא ידע היטב כיום סופר מעריב בטבריה.

כי מרבית המחצבים שהוזכרו עליידי יוסף נחצבו עליידי הסינדיקאט, בהנהלתו של ה'חלוץ הסינדיקטי, משה נובומייסקי, עוד זמן רב לפני קום המדינה.

מבין מאות הדינמיט-חשבוניות שעברו דרך ידיו נחרט בזכרונו אחד. הוא היה מסומן בכותרת נפט. תחום על ידי הגיאולוג של מדינת פלשתינה (א"י), ג'ורג' בלייק. הגיאולוג לוג הודיע על מצויאת נפט בנגב, אך הביע את הדיעה כי הכמות קטנה מכדי לאפשר ניצול מסחרי.

של אחר-עשר החשודים ברצח רמי רוזנברג רבים מלוכשי החולצות הכחולות היו ידידיו של רמי, ורבים מן הנאספים האחרים היו קרובי החשודים.

המגוון היכה לשאה: החשודים הובאו בפני שופט-השלום חיים אלוף, במקום אחר: אולם-המשפטים לעברייני-תנועה של תחנת משטרת-רחובות.

הדיון היה צריך להתחיל בשעה חשע. הוא התחיל רק בשעה שתיים-עשרה, לאחר שהובאו אחר-עשר הנערים מתחנות-המשפטי-

הנרצח רמי רוזנברג

מדוע?"

טרה של לוד, רמלה, ראשון-לציון וגדרה, בהן פוזרו שעות מספר לאחר מעצרים אריק, הנאשם מספר אחד, היה היחיד שבילה את הלילה במשטרת רחובות. כאשר פתחו השוטרים את דלת-התא, כדי להובילו לאולם בית-המשפט, נרעד בכל גופו, סרב לצאת, נרגע ויצא רק לאחר שראה את חבריו עומדים במסדרון, תחת משמר ככד של שוטרים מוויינים בטמיגאנים.

הדמויות המרכזיות. לשופט-השלום חיים אלוף היה זה יום בלתי-רגיל: במקום תיקי תנועה רבים היה לפניו הפעם תיק אחד ויחיד, שסיפר על אחד המקרים המזעזעים ביותר בתולדות רחובות, ובמקום נהגים מבוגרים שבה לפניו קבוצת נערים, שהיתה רבגונית הן מבחינת הלבוש והן מבחינת הגילים: הגדול ביניהם היה נער שריירי ורחב-כתפיים כבן שש-עשרה, בעוד שהקטן ביניהם כמעט ולא נראה לעין, בגלל קומתו הנמוכה.

בספסל הקדמי, בין שני שוטרים, ישב נער גבהי-קומה יצנום, כבן שש-עשרה. הוא היה לבוש חאקי, ולצדו היה ענודה בגדרונות מטפחת לבנה. הגדרונות לא הלמה כלל את התנהגותו: הוא הניח את ראשו על כתף אחד השוטרים, נשק אותו ובכה כתינוק על צוואר אמו. היה זה אריק, הד' מות המרכזית בכל הפרשה. ראשו נע מצד לצד כאילו התאמץ לשוא להשתחרר מעול כבד שרבץ עליו. אחר התכופף לאחור והחל לנשק ולחבק את חבריו לספסל-הנאשמים.

פתע באה התפרצות: אריק פרץ בועקה, החל להלום על פניו בידי. ההיסטריה דבקה גם באחריה. הם פלטו יבבות רמות, ואחד הגדולים שבהם חבט על ראשו באג' רופיו.

אני רואה אותו! היכבה הכללית נפסקה רק כאשר פתח השופט להקריא את כתב-האשמה: כל האחד-עשר הואשמו ברצח בכוחה תחילה. כאן צנח אריק אל מתחת לשולחן, כשפניו חיוורים כסדי ועיניו קרועות לרותחה, פלט שלוש צהחות-אימים: "אני רואה אותו! אני רואה אותו! אני רואה אותו!"

ואמנם יתכן כי אריק ראה אותה שעה לעיני רוחו את אותו ערב ששי, בו נקלעו הוא וחבריו לקירבת סניף התנועה המאוחדת ברחובות וראו כמה עשרות של בני-התנועה נשענים על הגדר ומצפים לפתיחת הדלתות.

אריק וחבריו פתחו בקריאות גנאי כלפי חברי-התנועה, ובמהרה הפכו הקריאות לדחיפות. גזעו, מודיך התנועה המאוחדת, שליח ממשק יפתח, קרא לחניכיו שלא לה' גיב: לא היתה זו ההתגרות הראשונה, והוא ידע כי במקרים כאלה ההבלגה היא התגובה הנכונה ביותר.

מה עשיתי? חיושבו של גזעו הכזיבו. אחי התוקפים קרב אל עמוס יוספוזן, חניך הפנימיה הצבאית בחיפה, שבא לחופשה לרחובות, וניסה להכותו. בין השניים פרצה תיגרה, אך כאשר גבר עמוס על יריבו, חשו שלושה מחברי המת' קיף לעזרתו. איש מחברי-התנועה לא ניסה להתערב במתרחש, ולעמוס לא היתה ברירה אלא להימלט כשהארבעה דולקים אחריו.

כעבור דקות מספר הגיע עמוס קצ'ר הנשימה לתחנת-המשטרה, ביקש את הת' ערבות השוטרים. התשובה היתה: חכה. בינתיים נואשו ארבעת התוקפים מלה' פוס את עמוס, חזרו לכיוון מועדון התנועה המאוחדת. אחרים מחברי התנועה עמדו עדיין ליד הגדר. ביניהם היה גם רמי רוזנברג (16.5). במקרה היה הוא הקרוב ביותר אל חברת התוקפים.

רמי היה ידוע בין חבריו כצעיר שקט וטוב-לב. בבית-הספר המקצועי אורט, בו למד, העריכו אותו המורים כאחד התלמידים המצטיינים. הוא היה נאמן לסבעו גם הפעם, לא הגיב על התגרות המילולית של אריק וחבריו. אולם כאשר שלף אריק סכין ושרט את ידו עד זוב דם, פרץ בועקה:

"מה יש? מה עשיתי..."

הוא לא סיים את דבריו, כי בו ברע ננעצה הסכין בחזהו.

האיש החזק. העומדים ליד המועדון סומרו אל מקומם לרגע קל, אחר פרצו בועקות אימים. רמי כבר לא שמע את קולם: הוא היה מוטל על ערימת קוצים יבשים, פירפר פירפורים אחרונים, לאחר שבצר בריצה מרחק של עשרה מטרים.

התוקפים אף הם רצו — משם והלאה. הם התפורו על פני בתיהם. כאשר הגיעה המשטרה למקום, לאחר עשר דקות, לא מצאה את הנער הפצוע. הוא הועבר לבית החולים קפלן. חומרת המצב הובררה לשוט' רים רק כעבור חצי שעה, כאשר טילפנו מבית-החולים, מסרו הודעה קצרה: רמי רוזנברג מת באמבולנס.

האיש הראשון עליו חשב אריק ברנצו ממקום-המשפט היה בוס ינמן הקומה ורחב הכתפיים, שהיה מוכר כמלכה הבלתי-מוכתרת של שעריים. הוא היה אלילו הנערץ של אריק, האיש היחיד בעולם לו היה מוכן להישמע ללא כל סייג. האליל לא הכזיב הפעם: הוא הביא את אריק לרופא, שנתן לו זריקת-הרגעה. אותה שעה כבר ידע בוס על מותו של רמי.

הוא לא היה היחיד. הידיעה עפה כבוק על פני כל העיר, הסעירה את הרוחות. אותה לילה נדה שנתם של תושבים רבים.

שירה ושריקות. גם השוטרים מנעו שינה מעיניהם. בחצות הלילה פשטו סגד' לוח ירקקים על פני סימטות שעריים. דלתות בתים נפתחו, אורות נדלקו, ובוה אחז זה נגררו לתוך המכוניות בני חבורת התוקפים, שוהו על נקלה על ידי חברת' הת זעה המאוחדת. אשר הכירו אותם כבר מזמן. רק עקבותיו של אריק לא נודעו.

הוא נמצא רק לפנות בוקר, כאשר הובא למשטרה על-ידי בוס ינמן. חבריו הכלואים בתאים קיבלו את פניו בשריקות ובקריאות בעברית מסורסת, המוכנת לך ליושבי שעריים. את שארית הלילה בילתה החבורה בשירה. בבית-המשפט כבר לא שר איש. זרועות ברזל. אני רואה אותו... אריק המשיך בהשתוללותו. השוטרים שנו' עקו אליו לא הצליחו לרסן אותו. הוא שב ונגרע רק תודות לאדם אחד: בוס ינמן

מדריך הנוער העובד, רפי בן משך
מטווחיים, צועד בראש המפגינים. אחרינו מונפת על ידי חבריו של הנרצח, הסיסמה: "חיסול הבריונות ערובה לחיים תקינים!"

דרכי אדם

הזקן הכחול

השבוע הופיע ברוך הכלר בבית-משפט השלום, תל-אביב, מגולח למשעי: הוא ידע כי זקנו כחול.

הוא ידע גם כי לשאת אשה אחת בחייה של האשה השנייה היא עבירה פלילית בכל מדינה תרבותית. אולם, לדעתו, לא חל חוק זה על נישואים עם אשה שלישת. טעותו הובררה לו על-ידי משטרת-ישראל, שהאשימה אותו בפוליגמיה.

הנסיבות היו מסובכות למדי: שעה ש- ערק הכלר מן הצבא הפולני, כבש הצבא האדום את פולניה, גייס אותו שנית. הכלר מצא את עצמו בקויבישב, בריה" המועצות. הוא לא השתעמם שם, פגש במ- הרה בגברת מרמוביץ ונרשם אתה במשרד- ממשלתי כבעלה החוקי.

לחוק, יד ארוכה. הכלר לא נשאר בקויבישב זמן רב, הועבר לריגה, בירת לאטביה. גם שם הוא לא השתעמם, פגש בנערה בשם פרידה קורגאנובה, נרשם גם איתה במשרד ממשלתי כבעלה החוקי.

אולם יד-החוק ארוכה. משטרת ריגה עצרה את הכלר, האשימה אותו באי תש- לום מוונות לילדו מאשתו הראשונה. את כל השנה לאחר מכן בילה בבית-הסוהר, התכתב בריציפות עם אשתו השנייה.

ההתכתבות הגיעה לקיצה כאשר קיבל הכלר מכתב שבישר לו כי גם פרידה ילדה בן. מיד לאחר שיחרורו מבית הסוהר קיבל הוא חיזה ישראלית, עלה ארצה, שירת בי צה"ל בזמן המלחמה, עם שיחרורו נרשם בלשכת-העבודה כצבעי ואב לשני ילדים. גם בישראל לא סבל הכלר משיעמום. הוא פגש בצעירה בשם קלארה אידל, נרשם איתה לנישואים — הפעם במשרד-הרב- נות.

החיים המשפחתיים המאושרים נפסקו עם בואה של פרידה קורגאנובה לישראל. גם לה היתה יד ארוכה.

(המשך בעמוד 12)

משך זמן כה רב. המפגינים התפורו. היבכות בחדר בתחנת המשטרה נמשכו. אבל לא היה זה החדר היחידי ממנו פרץ ככי. מחלונות בית קטן, בעל חריטים מוגפים, בקצה השני של העיר נשמעה התייפחות אשה, אשר לא ידעה מדוע נגול ממנה בנה. ובאמת, מדוע?

לא נהסס!

ביום א' שעבר עמדה קבוצת עתונאים בלשכתו של ע.מ.מ. יוסף זינגר, קצין מחוד הדרום של משטרת ישראל, חיכתה להבאת אחד עשר הנאשמים ברצח רמי רוזנברג (ראה לעיני). הזדמנות זו ניצל כתב העולם הזה כדי לקבל אינפורמציה על שאלות ש- עניין אותו מכבר:

מר זינגר, האם ידעתם שקיימת כנופיה, המשתוללת זה שנה?

לא חסרות כנופיות בארץ.

אני מתכוון לרחובות.

גם כאן לא חסרות כנופיות.

האם ידעתם גם כי ברחובות קיים עולם יתחתון מאורגן?

הוא קיים כאן, כמו בכל מקום אחר.

האם ידועה זהותו של מנהיג העולם התחתון?

על שאלה זו לא אענה.

האם נקמתם בצעדים נגד עולם תחתון זה?

בוודאי ובוודאי. אנחנו מספלים בכל תל- נה.

האם, חוץ מתלוננות, נקמתם גם באמצעי פיקוח?

הפגנה מול חזון החשוד: שעה שהנאשם, מאחורי החלון המסומן בחץ, יילל בהיסטריה ופחד, הפגינה תנועות הנוער לפני בנין המשטרה, אותה הן מאשימות ברשלנות וחוסר-פעולה.

כמו בכל מקום אחר. **האם יש לכם מספיק כוח להי- לחם בעולם התחתון המקומי?**

הכוח לא חסר לנו.

לאחר מקרה זה, מה תוכניותי- תו? בנוגע לחיסול העולם הת- תון?

לא נהסס.

העתונאים יצאו מהלשכה באותה ההר- גשה המעורפלת בה נכנסו.

שדוש וועדות. הסכס היה קצר כרגיל, וכעבור דקות מספר התנשא במקום הל- עפר טרי, מכוסה זרים, שנשלחו על-ידי תנועות-נוער מכל קצות הארץ. שירתו הסתלסלת של החזן הופסקה על ידי זעקות אמו של רמי, בלהה, "מדוע? מדוע?"

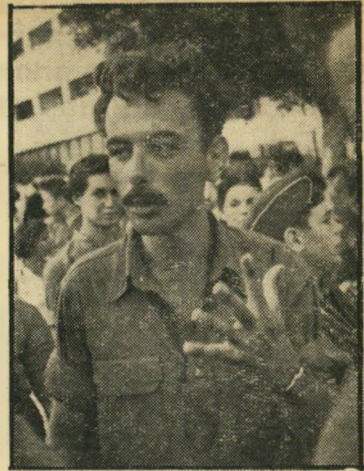
קהל התפור במהרה. אחד האחרונים שעזבו את המקום היה ראש-העיר, כך ציון הורביץ. לשאלת עתונאים אם ידע על קיומה של כנופיה, שהשתוללה ברחובות, שרפה משך השנה האחרונה שני מועדוני- נוער, השיב כי עד עכשו לא היה ידוע לו דבר. הוא הכריז כי עוד בו בערב תתכנס וועדת-חקירה חדשה לדון במצב.

הוועדה לא היתה היחידה שנוצרה. גם תנועות הנוער הרחובותיות הקימו וועדה פרטית, שתשדל לחדור עד לשורשי ההת- פרעויות האחרונות. כנראה שגם המש- טרה הצטרף להקים וועדת חקירה.

כך, על כל פנים, הרגישו תנועות הנוער שהחליטו להפגין לפני בנין המשטרה, בתום טכס ההלוויה. הם לא התפורו, הם י- דדו בשלשות וצעדו, כשלפניהם נישאת סיסמה: "חיסול-הבריונות ערובה לחיים תקינים." הסיסמה השנייה הורדה ברגע האחרון, לאחר שתוכנה לא מצא חן בעיני הורביץ. הסיסמה: "באין המשטרה — נחסל את הבריונות בכוחנו!"

על אף ביטולה היתה סיסמה זו נושא הנאום הקצר, אשר נישא לפני בנין המש- טרה על-ידי מדריך תנועת מחנות העולים- יחזקאל: "חיסלנו אותם קודם — נחסל אותם שוב!"

גופיות וכוכבים. לא רבים מבני-

מדריך מחנות העולים, יחזקאל, קרא בפני המפגינים את הסיסמה שהורדה אחרי התערבותו של ראש-העיר: "באם אין מש- טרה, נחסל את הבריונות בעצמנו!"

אליו ולפת אותו בורעות ברזל הוציאו מן האולם בלוחית שוטר. אריק נראה סחוט לגמרי.

השופט המשיך במקום בו נפסקה הקי- ריאה עם תחילת ההשהוללות. הוא קרא את שמות עשרת הנערים הנותרים בזה אחר זה, שאל כל אחד מהם מה ברצונו לומר. התשובה בפי החשודים היתה אחידה, "אני לא עשיתי כלום."

מיד לאחר מכן ביקש באיכוחם של אר- בעה מן הנאשמים לחקור את התביעה, אם באמת יש צורך להוציא פקודת מעצר נגדם. השופט החליט כי אכן קיים צורך כזה. והשוטרים המזוינים ליוו את כל החבורה חזרה לכלא.

כל אותה שעה לא התפור ההמון, אשר לפני משטרת רחובות. הוא ידע כי השופט- רים ישובו ויפזרו את האסירים על-פני המחנות בסביבה, חיכה בסבלנות לצאתם.

חלל ריק. המון הרבה יותר גדול נאסף כעבור שעה קלה בצידה השני של רחובות. הוא היה מורכב מכל תנועות הנוער — מן הקומוניסטים ועד בני-עקיבא. מאות נערים ונערות — רובם בתלבושת תנו- עתית — באו לחלוק את הכבוד האחרון לרמי.

כבוד אחרון נחלק לנרצח גם על לוחות- המודעות העירוניים: הם היו מכוסים במודעות-אבל של כל המוסדות והאירגונים — החל בעיריה וכלה בסקציית האינסטל- טורים, אליה השתייך אביו של רמי, משה. בין גילונות-הנייר המעוטרים מסגרות שחור רות נראה חלל ריק. היה זה מקום המור- דעות של התנועה לאחדות-העבודה, שהת- ריעו על חוסר-האונים של המשטרה, הורדו ברוב אונים על-ידי השוטרים.

ונח במקום בו אירע הרצח, כאשר נעצרה ההלוויה ליד מועדון התנועה המאוחדת. אחר נחסמה התחבורה בכביש הראשי והי- מסע בן המאות נע בדרך הארוכה המוליכה לבית-הקברות הרחובותי החדש.

*.מלבד בית-יד שלא הוזמנה.

ההורים השכולים (מסומנים בעגול) צועדים מאחורי גופת בנם, בדרך האחרונה לבית-הקברות ברחובות. האם השקולה צעקה כל הדרך ללא הרף: "מדוע? מדוע?"

משפחות הנאשמים מתכנסות מסביב לעורך-דין משה חזן, מחוץ לבנין המשטרה, מתייעצות אתו דקות מספר לפני בוא הנאשמים להוצאת פקודת-מעצר נגדם.

תצוגת חתיכות בונוצירה

ונציה היא גיהנום על פני המים, בזאת נוכחתי מהרגע הראשון שהגעתי אליה. היא נפלאה כלילה, ומלוכלכת מאד ביום. והיא כולה קיימת אך ורק בשביל דבר אחד — לפשוט את עורם של התיירים. חוץ מזה אין לעיר הגדולה הזאת, המונה כארבע מאות אלף תושבים, כל מקור-פרנסה אחר, והיא בדרך כלל עיר ענייה.

כמוכן שרק בדרך כלל. פעם בשנה, בי- עונת-התיירות, מתעוררים בניונוציה מתרי דמתם ומכניס כל מה שיש להכין. מצד צחים את הגונדולות, שותים ביצים כדי ל- רכך את מיתרי-הקול, מעלים את המחירים מעלה מעלה, מקשטים את החנויות ומחכים לתיירים. והם באים, ברבבות ובמאות אל- פים. בניונוציה המסכנים נבלעים בתוך זרם התיירים העכור השוטף בין התעלות ואמות המים אל סאן מארקו, להצטלם עם היונים, עד שבקושי אפשר להכיר אותם.

ונציה כולה היא בית מסחר אחד, כולה חנויות. ומה אין בחנויות? יש בהן הכל, מחוץ עד שרוך-נעל, וביחוד כלי זכוכית, — תוצרתו המפוארת והמפורסמת של האי מוראנו, מקום מושבם של אמני-הזכוכית מזה דוריות. התייר, היוצא מבית-המלון אל סאן-מארקו, עובר בסימטאות הצרות וה- עתיקות, מטפס בגשרים העתיקים והמקומי- רים, נוטף זיעה וכולו השתאות למראה ה- שפע המתגלה לעיניו. הוא משאיר את כל כספו בחנויות הללו, המסודרות להפליא ו- נוקבות חורים בארנק במחי אחד.

הכל ציורי, הכל מקושט וחיגיגי. הגונדור ליירים חובשים כובעיקש רחבים עם סרט צבעוני, ובחנויות מוכרים כובעים כאלה ל- כל תייר הרוצה להידמות לגונדוליר. כל הנוציה נעשית במים, ואין דבר מייגע מזה. יש להם מין אוטובוסים מימיים, סירות מנוע כבדות הנקראות אפורטו, ובהן אתה מוציא את נשמתך עד שאתה מגיע לאן שהוא. אבל

מי חזק? בונציה חזק דווקא המין הנשי. נשי עיר-התעלות זוכות להראות את כוח-שריריהן פעם בשנה — בעת מירוצי-הסירות המסורתיות. התיירים משוכנעים כי השנים, שהינן ברובן מגושמות ובשרניות, ולא לפי טעמו של כל אחד, יניעו את הסירות באיטיות, הם צפויים להפתעה: הן נוהגות במהירות.

מי מכיר? כוכבת-הקולנוע מרגרט סמית היתה אחת מרבות שהיו מוכנות לכל כדי להגיע לפסטיבל-הסרטים בונוציה. פירסומה בסרטים לא היה מרובה. הקהל הבריטי והאמריקאי לא הכיר אותה. היא קיוותה להתבלט במפגש הבינלאומי.

לאחר הביקור ברומא, עיר-הנוצח. הגיעו עמוס קנן וחברו. מלכיאל טמיר. לוונציה, עיר-ההווה. הפסטיבלים, התערוכות מירוצי-הסירות - והתעלות האזוהמות. היתה זאת עיר אשר מאמציה התרכזו מסביב לנוקדה אחת: הורקת כיסי התיירים

לבניונוציה יש זמן, וכפי שהסביר לי אחד מהם — הם התרגלו במשך הדורות לאי- טיות הזאת, ובעצם לאן יש להם למהר? תמהני כמה דורות עברו עד שהסתגל הוא.

עיר של תערוכות

אתה נכנס לואפורטו, אומר שברצונך לה- גיע לסאן-מארקו. הונציאני אומר לך שהגעת למקום הנכון. אתה נוסע שעה, ומתברר לך שלא הגיע לסאן-מארקו, אבל אין את מי לקלל. אתה יורד, שואל על תחנת ואי- פורטו לסאן מארקו, מבטיחים לך שהפעם הגעת למקום הנכון, לוקחים ממך את ה- כסף, ושוב לא הגעת. הם פשוט אינם יוד- עים להגיד „לא“.

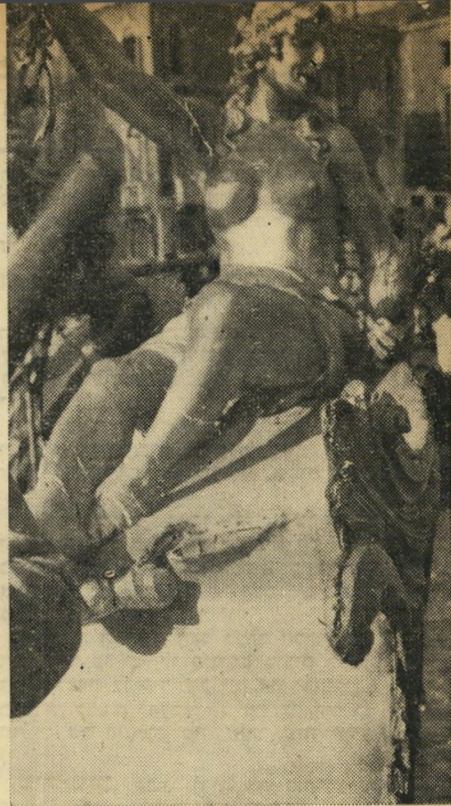
ונציה מלאה תערוכות. תערוכת הביינלה, פסטיבל-הקולנוע, פסטיבל למוסיקה בת זמ- ננו, תערוכת מצרי-הזכוכית של מוראנו, תערוכת אמנות-סיין, תערוכת סלואדור דאלי, תערוכת קיריקו, ומירוץ הרגאטה המסורתי. חוץ מזה עומדים לרשותך כמה עשרות מוזיי- אונים. בחר באשר תבחר.

על הביינלה כבר כתבו וארדון שלנו, מנהל בצלאל קיבל שם פרס. לפי דעתי הפרס מגיע לו, אבל אינני יודע מדוע. הביתן הי- שראלי הוא אחד הגרועים ביותר, ובזאת קל להיווכח מתוך השוואה. בדרך כלל, לאחר סיווח בכל הביינלים, אתה מגיע למקנה העגומה שהאמנים בעולם, ובמיוחד הצעירים, איבדו כל זכר לאישיות, לביטוי עצמי מקי- רי ולצבע וקולי. הציורים השחודיים החדשים דומים בדיוק לאבסטרקטים של כהנא שלנו, ואלה של כהנא דומים בדיוק לאלה הצרפ- תים, והצרפתים הצעירים דומים בדיוק ל- אמריקאים, לאנגלים, ולכל צייר וציור תחת השמש בשנת 1954. חן חן לפיקאסו, מטיס, בראק ודריין, לחואן מירו ולעוד כמה גור- לים על ששלחו את תמונותיהם. זה הציל קצת את המצב. ולאחר שראינו את כל זה, אפשר בלב שקט לקבוע שהביתן הישראלי הוא מהגרועים. ישנם בארץ כמה ציירים טובים ומקוריים, שאינם רודפי-פרסומה, אלא אמנים בראש וראשונה, ובציוריהם אתה מר- גיש אמת, רואה קצת יופי ומבחין שאמנותם צמחה על קרקע ישראל. אני יכול להזכיר שמות, כמו לובין, פלדי, גוטמן. איש מהם לא השתתף בביינלה. אינני מבין מדוע דן בן אמוץ לא שלח לשם תמונה, נקווה ש- יתקן את המעוות בפעם הבאה. הביינלים המוצלחים ביותר הם אלה של הודו וויאט- נאם. שם ראיתי אמנות מקורית, עממית, שהושפעה מהמערב, אך לא יתר על המידה. קינאתי בהם.

צבעוניות, פלסטיקות שקיפות

הלכתי לראות את תערוכת-הזכוכית. בני- ונציה הזרזים הזמינו את גדולי-האמנים בי- עולם לתת להם מרשמים לכלי-זכוכית. נענו פיקאסו, שמאס כנראה בקרמיקה והחליט לנסות את כחו בזכוכית, סלואדור דאלי, הרנאן לג'ר, ועוד מה גדולים וקטנים. על הקירות תלויים הרישומים, ובהם הוראות מפורטות לאמני-הזכוכית, ומעל האיציטבות ניבט אליך הביצוע המפליא בטיבו, ביפוי ובדייקנותו. פיקאסו מציג את הקנטאורים והשחורים הנצחיים שלו, וכל השאר מציגים את הכלים הנאים והדמיוניים ביותר העולים על הדעת. יש יופי מיוחד באמנות זאת, והאפקט המיוחד המושג בה הוא מיוזג של צבעוניות, מלסטיות ושקיפות. מן הראוי ש- השליחים שלנו לחוץ לארץ יתחילו למלא את אמתחותיהם בסחורה זו, בחזרם ארצה.

ההפתעה הנעימה ביותר, היתה הרגאטה, תחרות-הסירות המסורתית, שלא נועדה רק לתיירים אלא גם להנאתם של אנשי ונציה. באותו יום, יום ראשון בשבוע, נקהלו כל בני העיר וכל התיירים לאורך התעלות, מה- ריאלטו עד הגרונדה קנאלה, לחזות במא- רע מיוחד זה, הנערך אחת לשנה. בתחילה הופיעה תהליכה של סירות עתיקות, ארו- כות, בנות עשרות משוטים, מגולפות חרטום ומקושטות בדגלים ופרחים ובהן שייטים בי- תלבושות עתיקות וצבעוניות. המראה הוא נהדר, וכולם מריעים. התזמורת מנגינת, הי- רמקול מכריז על המשך-התחרות. הפעם — תחרות נשים-בגונדולות קטנות, בנות שני משוטים. מי שלא ראה את נשי ונציה הי- מסורבלות חותרות כגברים ועוברות במהי- רות על נקלה את חמשת הקילומטרים של המכלול, לא ראה זאת. המנצחות עוברות שוב לעיני הקהל המריע, ומגיע הסיכוב השלישי — תחרות סירות הובלה, בנות ארבעה משוטים, המשמשות כרגיל להובלת כל סחורה המגיעה העירה. הפעם קושטו

גברת מן העבר, המתנוססת על החרטום המפוסל
היא מעשה ידי אמנים בלתי ידועים, מלפני מאות שנים. רבות מן הסירות שהשתתפו במירוץ הרגאטה הנווד היו עתיקות, אך נשמרו כל הזמן במצב תקין.

גברת מן העתיד, השואפת להופיע בסרטים
היא ספציה, ילידת מילאנו. לאחר שלא הצליחה להגיע לבמות ההסרטה באיטליה, יצאה לפסטיבל הסרטים בוונציה: אולי יכיר איזה סוכן הוליוודי בכשרונה.

האחת שזכתה להופיע בסרט היא הדוגי מנית האמריקאית אייבי ניקולסון. היא הגיעה לאיטליה לרגל תצוגת אופנה, הבמאי האיטלקי לורנצו ססני שיתפה בסרט אמריקאי ברומא.

המלון הוא ענקי ומפואר, ומתאים במיוחד לשיכון של כוכבי הוליווד, וגם הם הרגישו ממש כך. האווירה בינלאומית. נשים חשופות מתפרקות בכורסאות באולם האורגן חים, וגברים מסורקים למשעי ועונדי עניבות רפר מקיפים אותן כפרמרים. מלצרים הם דומים ללורדים מהלכים הלך ושוב. איש לא שואל אותך מי אתה, אתה מן הסתם משהו או משהו. אני מנסה לתפוס את ארלטי. היא בחדר 105. אני מרים את הש" פירת, ומיד מ'דיעים לי שהיא איננה. גם מרלון ברנדו איננו, וגם שתי שחקניות יפאניות ששכחתי מה שמן, וגם אליה קאזאן איננו, וגם מרלון דיטריך איננה; אף על פי שכולם מתגוררים כאן. מחר מסתיים הפסטיבל, באתי בזמן רע.

קריימה! זועקים מאות יושבי וונציה הניצבים על המדרכות הצרות לאורך התעלות, כלפי המשתתפים בחלק הגברי של מירוץ הסירות. המתחרים לבושים בגדים סטגוניים, לפי מיטב המסורת של ימי הביניים, יושבים בסירות ארוכות, בעלות עשרות משותים. בימי קדם היתה לתחרות שנתיית זאת משמעות דתית: היא היתה מעין מפגן לכבוד רוחות הים, באה להבטיח שנה ללא ספספנות ושלא טוב של דגים. כיום יש למירוץ הסירות רק תעודת אחת: למשוך תיירים מכל רחבי העולם, לאפשר לבלתי המלון, מועדוני הלינה ומזכרות של וונציה. לעשות עסקים טובים ככל האפשר.

פחות, בתיקה שבהם מנגנות תזמורת בני זוגיות לפני זוגות שאינם יוצאים במחול, ופליזה ארוכה זרועה קובות הלבשה קטנות, העולות ביוקר. שם באים תיירים ושאר אנשי שים לטבול במימיו המלוכלכים של הים ה' אדריאטי, אבל גם זה ענין של טעם, כמו שאמר החתול.

הפסטיבל מתקיים בבנין גדול ונאה. כי כניסה מסתובבת קרוסלה ועליה נעות סחור סחור דמויות אליליהבד, כפי שחזה אותן הקריקטוריסט האיטלקי. את גינה לולוברי גיידה אפשר להכיר מיד לפי החזה השופע, שארכו עולה על גבהה, ואת פרנגדל אפשר להכיר לפי פני הסוס המחייכים שלו. בפנים, בתוך הנתון, רעש ומהומה. טלפרינטרים גור עשים, מכוונות כתיבה מתקתקות, ובקושי מוצאים מישו שמדבר אנגלית, כדי לקבל כרטיס כניסה. כמובן שאין מקומות באולם רק בזירה הפתיחה. מילא. שם אנחנו מקב' לים את כתבותיהם של גדולי אמנות הבד, ומתברר שכולם מתגוררים במלון אקסצ' לטור.

הלכנו למלון אקסצ'לסור. כשאני אומר "אנחנו" אינני מתכוון לעצמי דרך צניעות, אלא לי ולידידי קיקי, הנוהג באופנוע שלנו, וחברי למסע.

אישה לא הבחין בכוכבת המקסיקאית מריה פליקס, שהתפרסמה בסדרה מסאלינה. הסיבה: היא ירשה בבית קפה בוונציה בין עשרות צעירות, אשר יכלו להתחרות אתה ביופין, אך לא התפרסמו כמוה.

גם הסירות וגם השייטים, והן נראות כ' סוסי עבודה שהחליטו להשתתף בדרכי. הי קהל מריע גם למנצחים גם לנחשלים, כי רוח טובה, ומגיע הסיבוב האחרון — תחרות גברים בגונדוליות בנות שני משותים. הרגאטה הסתיימה, ועוד מעט תסתיים גם עונת ההיירות. שוב יצפו קליפות ושיירי פסולת על מימיהן העכורים של התעלות, ובני וונציה יתנהלו בעצלתיים בסירותיהם, וישאו עיניהם לרקיע — מתי יבואו שוב התיירים?

גינה המחמסכת

כשהייתי ברומא, אמרו לי שגינה לולו בריגידיה נמצאת בוונציה. כשבאתי לוונציה, התברר שהגברת לולובריגידיה יצאה בדיוק לפני כמה שעות לרומא. כך החמצתי את ה' הזדמנות הגורלית לראות את מי שאהבה נפשי. אבל בכל זאת, הלכתי לראות את פסטיבל הקולנוע הבינלאומי.

אותו פסטיבל בינלאומי מתקיים באי לידו, הלא הוא אייהשעשועים שזימנו בני וונציה לתיירים. לדעתי האי אינו משעשע כלל ו' כלל, אבל זה ענין של טעם. כולו זרוע בתימלון מפואריה, בתיקוניו מפוארים לא'

התקפה סעריצים

ליד המזה ועגנות היאכטות הפרטיות שק אלה שכבר עברו את שלב ההתרוצצות ב' פסטיבלים, והלאה, לאורך החוף, מפוזרות קובות קטנות, מלאות יפהפיות. כדאי היו לשלוח כמה בנות ישראליות משלנו הנה להשתלמות ביופי. כמו כן מסתובבות כאן המוני מי שהיו יפהפיות. הן הושפות בצניעות את קפלי השומן האדירים שלהן, ונהנות עד מאד אם מישו מצלם גם אותן. מה הן מחפשות כאן אינני יודע, אבל בודאי לא את המחר. במאי ישראלי אחד בשם סאשה אלכס'דו (המשך בשמוד 17)

דן אותו לשבועיים מאסר על תנאי, אם לא ימלא אחרי הוראות חוקינינו-חובה. שמחה הקטנה תצטרך ללכת לבית-הספר, על אף הכל.

המכתבים לא חולקו

תושבי השיכון העממי ברמת-השרון נדמו השבוע, כאשר נכנסו למשרד-הדואר לקנות בולים, קיבלו הודעה קצרה: חלוקת המכתבים בשיכון הופסקה למשך שבוע ימים.

איש לא הודיע על כך לתושבים מראש. אי-חלוקת המכתבים גרמה לתקלות רבות, אולם פרשה אחת משכה את תשומת-הלב יותר מכל.

אחת מתושבות השיכון ניהלה, משך ארבע השנים האחרונות, חילופי-מכתבים עם אביה בהונגריה. היא הצליחה למצוא כתב-הסתה, אשר עבר בהצלחה דרך ידי הצנזורים ההונגריים מבלי שיבחניו בו.

לאחרונה השתמש האב בכתב הסתר, הודיע לבתו כי יש לו סיכויים טובים לקבל רשות לצאת לביקור של יום אחד באנקרה, תורכיה, הבטיח להעביר לה את התאריך הדרושי של הנסיעה מיד לאחר שזה יודע לו.

סוף טוב. הבת ניצלה את ההזדמנות, הצליחה להשיג היתרי-ציאה לתורכיה. אולם המכתב המקורי לא בא. מה אירע? הייתכן כי ההונגרים גילו את כתב-הסתה, השליכו את האב לבית-הסוהר?

השבוע, לאחר שנודע על הפסקת חלופי-המכתבים, נסתיים הכל בשלום: הבת כמעט והתעלפה משמחה, כאשר נודע לה כי מכתב אביה מונח בדואר, שפכה יחד עם זה את זעמה על הפקידים, אשר גרמו לה סבל כה רב.

הפקידים לא נבהלו מפני הזעם. בפיהם היה תירוץ מתקבל על הדעת: המכתבים לא חולקו בגלל חוסר תקציב.

כלבים

כאן קבור העכברוש

לאחרונה נתגלה, אשר הנשים אינן בעלי-החיים היחידים בעולם, אשר פולשים למקל צועות לא להם: גם הכלבים אורז עוה, החלו לעסוק במקצוע, שהיה שייך מימי בראשית לבעלי-חיים אחרים: ציד-עכברושים.

ראש-החץ של הפלישה היחה כלבת-הזאב לוקסי שעברה בשטח המתח המכרסמים אימון מסועף לגילוי עכברושים, לפי הריח המיוחד להם, תפיסתם והמתתם עלידי נשי כה אחת ויחידה בעמוד-השדרה. המאמן היה בעליה של לוקסי, מיכאל ווליצמן (39), בעל בית-מלאכה תל-אביבי לכריות-הלבשה, שסבל קשות מן העכברושים שפשטו בלולו, סרפו את תרנגולותיו. הוא נוכח תוך זמן קצר כי מצבעיה של לוקסי בשטח המתח המכרסמים הגדולים, עלו בהרבה על כל הישגיה-המלכודות וסיגי הרעל.

ווליצמן היה אורח תל-אביבי נאמן, לא רצה לשמור את סוד הכלבה המאומנת לעצמו. הוא פנה לפני תודיש אל מחלקת התברואה של עיריית תל-אביב, הציע להכניס את לוקסי לשירותה, לאמן כלבים נוספים לציד-עכברושים, ראשי-המחלקה קיבלו את ההצעה בהתפעלות. הזמינו את כלבת-הזאב למיפגן באחת מסימטאות יפו, סקרו בעניין את פגרי השטת העכברושים הגדולים, שהומתו עלידי לוקסי תוך דקות ספורות, הבטיחו לתת לווליצמן תשובה תוך חודשי ימים, התשובה טרם ניתנה.

השבוע הוברר פשר שתיקתה של מחלקת התברואה: צידי העכברושים של תל-אביב חששו כי הכלבים המאומנים יגולו מהם את פרנסתם, לוחצים למניעת העסקתה של לוקסי.

הארץ

קול-העם גליון 5 בנובמבר 1454 (קול-העם).

בן-ציון כהן, תל-אביב הוצאה מיוחדת לרגל יום השנה ה-496 לפני הקמת הרפובליקה הסינית העממית. שמואל עמון התהפך בשעת רכיב בתו על אופנוע ונגרם לו זעזוע גוח (דבר).

אברהם לובינסקי, תל-אביב. מחלה דיפלומטית?

(המשך העמוד 9)

במשטרה, לא הכחיש הכלר דבר. להיטך, הוא התפאר בריבוי-נשיו, הסביר כי הוא יהודי דתי ואינו מכיר בנשואים אורחיים בבית-המועצות... קרץ הוא לחוקר: "בן-חוק-לארץ יכולתי לעשות הכל, ולא חשבתי שנוצריה יכולה לבוא ארצה." הוא לא ידע כי אדם חייב לשלם את המחיר גם על מעשים שנעשו בחוק-לארץ. את המחיר הסופי יקבע הפעם השופט.

הברחה

האשמות ונימוקים

"אתם מעודדים את הסוחרים להברחה!" האשמה כבדה זו הוטחה השבוע דוחקה נגד פקיד-המכס הגבוהים של ישראל, אשר אחד מתפקידיהם העיקריים הוא מניעת הברחות. המאשימים, נציגי לשכת-המסחר, השמיעו את הדברים החריפים כתמיכה ל' אחת מדרישותיהם העיקריות: למכור את הסחורות המוברחות, אשר הוחרמו עלידי המכס, אך ורק באמצעות אירגונים מסחריים.

נציגי לשכת-המסחר לא הסתפקו בהאשמתם. הם תמכו את דרישתם גם בנימוקים כבדרימשקל:

● את הסחורות המוברחות רוכשים מן המכס בעיקר המבריחים עצמם. כדאי להם לשלם כל סכום, היות והרווח הסופי מכסה תמיד את כל ההוצאות.

● אם סוחר מסויים רוצה להתחזק ב' חנותו שעונים, או עטים נובעים מוברחים, כדאי לו לקנות סחורות דומות במכס: הוא מקבל תעודת-קנייה רשמית על סחורות אלו, ואף מומחה משטרתי לא יוכל להפריד ביניהן לבין הסחורות המוברחות.

הפתרון שהוצע עלידי לשכת-המסחר היה פשוט: כל הסחורות שיוחרמו עלידי המכס ימכרו לה, והיא תשוק אותם ל' חברה בכמויות קטנות.

פקידי המכס האוינו להאשמות, הנימוקים והצעת-הפתרון. הם לא הגיבו לחיוב, או לשלילה, הבטיחו לעיין בדבר בעתיד ה' קרוב. בינתיים יוסיף מנגנון הברחה ה' ישראלי לפעול במלוא הקיטור, להעזר ב' גוף הרשמי, אשר מתפקידו למנוע הברחות.

דרכי-חיים

הנאשם לא הבין

דוד חי הצנום, הבלתי-מגולה, היה נתון במבוכה. לא היתה זו הפעם הראשונה ש'וא עמד לפני שופט, אולם כעבר היה ידוע לו בדיוק מדוע הובא לבין: גניבה פריצה, חתה הוטחה עליו האשמה מיוחדת במינה: הוא לא שלח את בתו, שמחה (12) לבית-הספר.

הוא ראה בזה רדיפה וזונית. אם כל אדם שאינו שולח את ילדיו לבית-הספר צריך ללכת למאסר, הרי גם אביו וסבו היו צריכים להיאסר. גם הם לא שלחו את ילדיהם ללמוד. לאמיתו של דבר, בכפר מולדתו הקטן, בכורדיסטאן, לא היה כל בית-ספר.

יתר על כן, הוא אלא היה יכול לשלוח את שמחה לבית-הספר, אף אילו רצה בכך. היה עליה לעבוד. דוד בא לישראל עם גל אדיר של עוליים. לא היה לו מקצוע. היו לו רוק אשה ואחד-עשר ילדים. אולם בממרה נודע לו כי ילדים ללא עבודה אינם ברכה. הוא עבד בכל מקום: בכבד-שים, בפרוסים, בבניין, כאשר אולו עבודות אלו, עסק במקצועות אחרים, שהביאו אותו אל הספסל השחור, אשר לפני השופט — ואף יותר רחוק. אבל הוא היה מוכרח להביא לחם אל החרד הקטן והאפלולי בש'יר-מונים, בקרבת תל-אביב, בו היו אחד-עשר ילדיו פגושים אותו בקריאות-גיל. הוא אהב אותם ושנא אותם גם יחד.

אורי גם את האשה? מוכן מאליו שאשתו ושמחה היו מוכרחות לעבוד. הן שטפו רצפות בתל-אביב. הן אכלו מחץ לבית והשתכרו קצת כסף. זה עזר למש' פחה כולה — ועתה היה עליו לשלוח את שמחה לבית-הספר. מדוע לא לשלוח לשם גם את אשתו? דוד פשוט לא היה מסוגל להבין זאת.

גם שופט-השלום התל-אביבי, ישראל נזר, היה מהורהר. הוא קימץ את שפתיו, הצמיח את עטו אל סנטרו, ומבטו ריחף במרחקים. אחר החל לכתוב. פסק הדין: "בהתחשב עם גודל משפחתו של הנאשם, לא אוכל לשלוח אותו למאסר, או להטיל עליו קנס. בהתחשב עם נסיבות אלו אני

אחיר הקופסא 500 פרופה

צביון אכל
כביסה בזיה

ז'ורה, אבקת כביסה ללא סבון, הראשונה בישראל, מרכבת את המים ומוציאה את הלכלוך בין רגע.

ז'ורה מצוינת להשרייה, להתרחת ולכביסה. ז'ורה כובסת באורח יסודי, ללא עמל, ומעל לכל — שומרת על הכבסים.

הלבנים יהיו צחורים ללא להבנה וכחול, רק על ידי כביסה בז'ורה.

האשה הנובנה משתמשת רק בז'ורה, השומרת על הכביסה וחוסכת עתל לכובסת

אשרי הגפרור ששרף והצית להבות אשרי הלהבה שהציתה סיגריות לא בחיל לא בכוח ואף לא במוח לחיצה קטנה	אשרי הלהבה שתהיה שקולה עשרת מונים מכל אותם הגפרורים ובזאת ישרתך המצית עבדך הגבוהים והותיקים שבמעשנים
---	--

המומחה

ב-מ מקצועי למכניקה עדינה, תל-אביב, רח' אלנבי 132 טל 62388. תקון עטים נובעים מציתים, כלי נגינה ומכונות כתיבה באחריות. קנייה מבחר גדול של עטים נובעים ומציתים

קולנוע

סרטים

מן הניר אל הבר

לפני שלושים ואחת שנה פרסם סומרסט מוהם ספר קצר בשם 'גטג' שבגבורו מיט יונר מדבר-גבוהות הנופל בבור עמוק כי שהוא מתאמץ לחלוץ מן הסא יצאנית כי שם סידי תומפסון. זוהי טראגדיה של אדם, חלוץ-הנצרות באיי הפאסיפיק, הלוחם כל חייו ביצרים הנראים לו אפילים ואשר מפילים לבסוף אותו עצמו.

העלמה תומפסון, המטמאה את המיסיונר (במזיד או באשמתו שלו, זאת אין מוהם הפיקח מגלה לקורא) היא דמות צדוית ולא מענינת, שהסופר מקדיש לתיאוריה שורות ספורות: "היא בתה, אולי, בת עשרים ושבע, שגמנות וגם, בצורה מגי-שמת — נחמדה למראה. היא לבשה שמלה לבנה ועל ראשה היה כובע לבן רחב-שוריים. רגליה השמנות שהיו נחונות בגרביים לבנות, גלשו מעל לעלי העור הגבוהות והלבנות אשר נעלה..."

זונה משכנעת. שלוש שנים לאחר הת' פרסם ג'מס הגיע סיפור המעשה לברודביי, אחר להוליווד, בשניו ניכר: שוב לא היה וודסון, המיסיונר בעל הלבים הנפשיים, הגיבור, כי אם סידי תומפסון, בעלת התבליטים הבשריים. הוליווד התעלמה מן התאור ה' מהמה, שיוותה ליצאנית שלה זוהר רומנטי אפייני, הפקידה את ביצוע הדמות בידי שחקניתה המפורסמת ביותר. האחרונה

אנשים

במקום דאוקרטיה, מלוכה

במלאת עשרים שנה לפרלמנט המהולל של כסית, היה נטוש ויכוח חריף בין ה' קואליציה והאופוזיציה, אם לעבור לשיטה הבחירות האזוריות, כהצעת ב'י. ג'י. (ה' תומך העיקרי: נתן (הטור השביעי) אה-תרמון, או לנהל בחירות יחסיות כרגיל. ההצעה השלישית שנתקבלה: להפוך את המשטר הפרלמנטרי למשטר מונרכיסטי, לבחור את הנשיא הקבוע **יחזקאל פיני-ברג**, איש הנהלת הבימה, למנן הנשיאים. לא תשתנה פעילותו העיקרית של הפרלמנט: חיסול ארוחות שמנות.

באחת מסעודות אלה, שיבח **יחזקאל איש-כסית**, מארח הפרלמנט, את מנת' הדג שהוגשה לו, הילל את טבחן שהכין אותה. אולם הנשיא לא הסתפק בשבת, אמר לחצקל כי מן הראוי שיוסיף לטבח, כתודה, עשר לירות לחודש על משכורתו. חצקל, שראה פקודה מטעם הנשיא, קרא לטבח, הוסיף לו עשר לירות לחודש.

התחיל בעיסוק חדש **זאב יוסיפון** מנהל תיאטרון למעברות, שמינה את עצמו לסדרן של אחת מחברות המוניות, ניצל בי חצות הלילה ברחוב דיונגוף התלאביב, הכריז בקולי קולות: "יהודים! התעוררו ורדו אלי! חסרים עוד שני מקומות לכיכר המושבות!"

מצאה לה עיסוק חדש גם **לוסיפה לבון**, אשת שריהבטחון, פנחס לבון: היא

דמיון קארון מתאכרת

פרטי בהחלט, הפרצוף

משקה אמריקאי מיוצר בישראל

טמפו ומרענון

בט' רה: ריטה היוותה, כוכב מיט סיידו תומפסון.

עלילת הסרט מתרחשת בפאגו-פאגו, אי קטן בחסות אמריקאית, ובו מספר קטן של חיילי חיל-הקשר המשתעממים בו כי הוגן. כאשר נתקעים באותו מקום כמה אורי-חיים, ובהם העלמה תומפסון, לשעבר יצאנית ובעתיד אשתו של אחד החיילים (אלדו ריי), מתחיל המקום להתחמם, למרות ה' גשם הסרופי המתחיל לרדת בלי הרף. דו"ד סון (חזוה סרר) המיסיונר מנסה תחילה להשתיק (ללא הצלחה!) את העלמה העלילי, אחר לסלק מן האי ולבסוף לאונטה (בהצלחה!) הצלחה אחרונה זו מביאה אותו להתאבדות.

ריטה שרה, רוקדת ומעזה את פניה. היא אינה משחקת, כמוכן, אבל היא זונה משכי-נעת. חזוה סרר מוכיח כי תפקיד כתובי-רע יכול להוריד מגדולתו אף את המשובח שבשחקנים. החיילים האמריקאים, על ההור מור שלהם, מזכירים כמה מדמויות מחזות הפלמ"ח הראשונים והיותר פרימיטיביים.

העולם הזה
מתעורר
עם:

שינוי
הבלשים הקטנים
העריק הקטן
יומה של בולשת
רובינזון קרוזו.
שורים אמיצים

מקדישה את כל זמנה הפנוי להקמת חדרים אוכל משוכללים, מקושטים בחילונות ו' ציורי-אמנים ישראליים, במחנות-הצבא כי מרכז-הארץ. אמרה היא לאחד העתונאים: "לפעילות שלי אין כל רקע בטחוני, אולם מובן מאליי כי עובדת היותו של בעלי שריהבטחון עוזרת לי בהרבה."

במקום יפו, עיר הכרמל

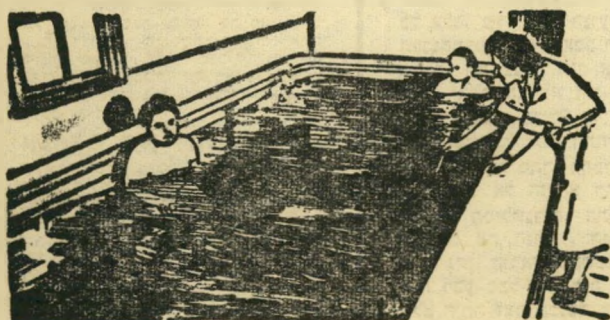
בשעת שבתו בירושלים, כתב המשורר **יעקוב** (נגן עוגב) **אורלנד** את מחזהו: העיר הזאת, שהוצג באהל. כשעבר עם תום מלחמת-העצמאות, לדירה נטושה כי גבעת-עליה, החל בכתיבת מחזה בשם יפו. אולם באמצעו של מחזה זה עבר לשיכון הסופרים החיפאי — והשבוע הודיע כי מסר לאהל מחזה בשם אורות מן הכרמל. גניבה ספרותית מיוחדת במינה נערכה השבוע בביתו של משורר אחר, **אברהם** (על מלאת) **שלונסקי**, כשהגנבים אשר חדרו לדירתו, לאחר פתיחת-הדלת, לא הס' תפקו בוזבז-מכנסים, אשר כלל ארוג ובו 120 ל"י, נטלו איתם גם שני תיקים מלאים כתבי-יד. לחצי נחמה זכה המשורר בעל רעמת-השיער הלבנה, כאשר הובאו התיקים למחרת על-ידי פועלי נקשן, כשבחובם חס' רוב רק שני פרקים מהתרגום העברי של הדון השקט.

את מאבקו נגד המיליטריות חידש לאחר רונה הסופר הגרמני **אריך מאריה** (ב' מערב אין כל חדש) **רמארק**, שכתב תסי-ריט על רגעי-חייו האחרונים של היטלר, לפי העדויות השונות, שהושמעו במשפט-נירנברג. אמר רמארק במסיבת-עיתונאים: "התסריט החדש אינו כנסציוני. מטרתו רק להראות לרודנים של ימינו מה יהיה ב' סופם."

היש לך כאבים...

בגב, בכתמים, בכתפיים או בפרקים?

"רפא" - רח' שלמה המלך 103, תל-אביב טל. 24495

בריכות מי-מרפא
חבישת בויק
כמו בקרלסברד
וישי או סבריה

כמו כן אמבטיות ערבול (Whirpool bath) / חדר זיעה טורקי / מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית, מסג' וריהביליטציה המוסד היחידי מסוג זה בארץ / מחלקה לסובלי רוימטיזם / עומד תחת הנהלה ופקוח רפואי

ארצות הברית

Joe Must Go

באמריקה מחחיל כל מיבצע חשוב בה ציאת סיסמה טובה. המיבצע הגדול שהביא את אייזנהאואר לכס ההנהגה נפתח בסיסמה "איי לייק אייק!" - "אני אוהב/ה את אייק!"

בשבעות האחרונות נשמע כחזו מצוין אחר באמריקה, והוא החל מכה גלים. החרוז: "ג'ו מאסט גו!" - "ג'ו (מק' קארתי) חייב ללכת!"

עוד לפני שנה התפאר מקארתי היר כי הוא, ורק הוא יהיה את מרכז המחוקקת בבחירות העומדות להתקיים בעוד חודש בארצות הברית.

כשהתרומם החודש עשן הקרב, אחרי ה

באמת שאין לי מה לספר היום. הם, אנשים מסתובבים ברחובות עם לולבים, המוסדות, כמוכן, סגור רים בפני הקהל, חג, אומרים כולם, מזור, אני אינני מרגישה כך. למה שני שאני יודעת הוא שרציתי לפדות המחאה בבנק והיה סגור, וכעת לא אוכל לקנות את השמלה ש"מצאה חן בקניוני רוציני לתתוף. רואים אתם, גם לי יש בעיות. כך, אביבה קרצ'ק, תלמה פריי ושלמה אפשטיין: "שלחו לי את כתובתיכם. אינני כמה מכתבים על שמכם ואינני יכולה לשגר אותם, רק משום שהתעצלם לכתוב את כתי בותיכם גם בגוף המכתב.

בריטון קורא מאימת

888/358) מסביר לי כי הוא כתב לטורי רק בגלל העובדה כי מקום מושבו הנוכחי מאובלס יותר בכנימינו. דבר המכריח אותו לחפש יודות כתובה. על זו שתרצה להתייר את להיות בעלת אינטי לונגציה ממועצת, ובעיקר, כפי שמדריך הבחור קול-הבריטון שלו (אחרי שכתב לו שקולו הוא כזה, אני פשוט יכולה לשמוע אותו): "מה שעל לבך, גם על לשונך". פרט לזאת עליה להיות בת 28 בערך, ונאת מראה.

הוא טוען שאין הוא מאלה הכותבים כי "אחרים אומרים עליו ש...". הוא נבה קומה, ולפי מה שהספקתי להוכיח בעצמי, בעל בטחון עצמי רב.

מן הקבוץ אל העיר

שני בחורים צעירים (888/359) שעברו את שלבי ההכשרה בקבוץ והגיעו למסקנה שלא יוכלו להסתגל לעולם לצורת-החיים זו, אינם מאושרים גם כעיר. הם מוצאים כי חיי-העיר העירוני הם ריקים והסורי תוכן. שני צעירים אלה הם צמטעם אוהבי שיחה וזוכים, דבר שאינם יכולים למצוא בחברות סלוניות. על כן היו רוצים להתכתב עם שתי נערות המרנישות כמוהם.

או מעניין אחר...

"אני מזהירה... אם מכתבו הראשון לא יהיה מעניין, לא יזכה לתשובה". אומרת בפרשה בת 18 האומרת על עצמה שהיא נחמדה (888/360), היות ולדעתה שאר התכונות הן בעלות חשיבות משנית עבור בחורים, אין היא מוכירה אותן, אישיות צעירה זו רוצה להתכתב עם בחור בן 20 על "נושאים שונים ששנינו נמצא בהם עניין".

על פשפשים ומילוב

שני חברים מחוגי-הכשרה שאחד מהם מתעתד לכבד את הטכניון בנחמדות, שני עובד ביום ולומד בערב, (888/361) בני 17 כל אחד, מוכנים למסור לכל נערה המעונינת להתכתב אתם פרטים נוספים על "מעלותיהם, חסרונותיהם, זשנענותיהם, השכלתה של הנערה איננה חשובה במיוחד. כן אין עליה להיות מלכת יופי. נושאי הכתיבה יכולים להיות שונים מלבד מוסיקה. (הם מוכנים, בין השאר, להתכתב עם על נושאים, כגון סגנונות בנידול וזכלאיים של פשפשים ופילוסופיה).

דרך משעשעת

שתי הנערות בנות 16 שני מציינה בזה, שמעתיכות על אותו סוג הכותבים אלו שמבקרה הדימנה ליום חובבת, התי יחסו בתחילה כבלגון לכל העניין, אולם איננו למסקנה שזה בכל זאת ישעשע אותן לכתוב למזור. ובכן, עלמות אלה מלכת יופי. נושאי הכתיבה כפסיכולוגיה, ספרות, ציור, מוסיקה וטולנוע, בעלות חוש-החומר. על אלה שירצו לכתוב להן להיות לא פחות מאשר בני 16 על 18.

אורי, אורי, אורי

הימיו: - אינני מבינה, האם הית סבור שמרים אסף תמבל אותך בזרועות פתוחות ותשרי הלליה כשאתה מאחר כל פעם חצי שעות? אדית עקבת דמי עות על פרצופה התמור, היא כנראה דאי נה. יתכן שהשבה שקרתה לפי האונה, שי איה ניניינת תוקפנית הולדת אותך לרשת, שהחלטה זו פום - אתה לא משחק יותר. הכיבי, יש כאלה שבאהבה אין להן חוש-החומר. הפתרון? לא-לא-לא, פשוט מאד.

אבא-ה בוא לדונה-פארק

יוה: - זה באמת נורא רומנטי, וכמי עם ככל הספרים מספרים על נערות כי ניגד שתתאהבו בחברים קשישים. אומרים אפילו שזה חלק מתכנית-ההתבונות. פסי-כיאטר עלול אפילו לספר לך שזוהי תמי-בית-אדריפוס בהתמלמות. אולם חשבי נגע, זיונת: עוד שנים שנים יהיה לך בעל קמשי, אם לא זמן, עם או כלי אולי קום. והיו לי הרגלים מרוכים שלא תוכי לי להסתגל אליו, ואת, לכל היותר תהיי את בת 25. אינני קוראה לזה ערד מוד היר. פרט לכך, אין לי מושג מה, למה טובה על אדונים בני 45 המפתים כסר כריות נערות צעירות. אמרי לו שלום חביבה.

המיליונרים לכלל הסכם פנימי, ומדינת טקסאס, שהיא כמעט רכוש הפרטי, הסדה רה את ניצול הנפט. באר-נפט שוב אינה חיה ארבע, אלא עשרות שנים.

ואז בא הפחד הגדול: שמא תשים ממשלת ושינגטון לב לשינוי-המצב, ותדרוש שמל-יוני-טקסאס ישלמו מסים ככל ארצ אחר. מס ההכנסה הוא כיום כה גבוה באמריקה שרק טיפות מעטות מן ההכנסות הגדולות מגיעות לבעליהן החוקים. ואילו מיליונרי הנפט, שרבע הכנסתם היה משותר, מוצפים כל שנה מבול של מיליונים בלתי-ספורים. בשאר-הקלאמריקה היה זה חלום נשכח.

לכן החלו המיליונרים של טקסאס להת-ענין חוק מאד בפוליטיקה. היה להם ענין חיוני להביא לחשינגטון סנאטורים הנאמנים להם, כדי למנוע כל אפשרות של גיבוש רוב נגדם. מאחר שהמיליונרים של טקסאס שר-דיים למעשה את העם האמריקאי, ובכלל זה גם את כל המיליונרים האחרים הנאלצים לשלם מס-הכנסה, לא היה זה תפקיד קל.

הקרב האמיתי. המיליונרים הכריזו מלחמה על כל דבר שאינו שמרני שבשמר, רני, שאינו שונא מושבע של מס-ההכנסה.

משפחת עניים יהודית יותר בנימ, פחות ארוחות

ההריון. הפעלת שיטת ימי-הבשרה

בשבע שנים, עם השלמת מסע ההסברה הנסיוני לפיקוח על הילודה באיזור ראמאני, גילו אנשי משרד-הבריאות ההודי כמה פרטים מלאי-עניין לקוחים בהם נתקלו תוך כדי עבודתם.

בראש וראשונה הוברר לחוקרים כי קשה מאד לקבוע את המחזור התודשי של האשה היהודית. הסיבה: נשים רבות נכנסות להריון אחר הריון, דבר ההופך את החשבון לבלתי-סדירה.

מחרוטי פנינים. בעייה נוספת שעמ-דה בפני אנשי משרד-הבריאות היתה כיצו ללמד את הנשים היהודיות חסרות ההשכלה לעקוב אחרי המחזור התודשי, למנות את הימים, לדעת מתי אסור להן לבוא במגע עם בעליהן, לאחר לבלטים מרובים נמצאה צעה: כל אשה קיבלה מחרזות של פניני זוכיות צבעוניות. כל פנינה סימלה אחד מימי החודש. ימי-החוסת היו מסומנים בפניני גים אדומות, הימים הבטוחים מפני הריון בפנינים ירוקות, והימים המסוכנים בפנינים כחולות.

אולם כאן חיכתה לאנשי משרד הבריאות הפתעה קשה: מרבית הנשים סירבו לענות את המחורזות. טענו: "זה משפיל את כבודנו. רק הפרות והסוסים עונדים פנינים צבעוניות!" בסופו של דבר היה צורך להחליף את המחורזות בלוחות-שנה קטנים ומצויירים, המובנים לכל אדם.

על אף כל זאת נסתים המבצע בהצלחה, ותועמלני הפיקוח על הילודה עברו לאיזורים כפריים אחרים. הם הוריסו קשות נגד המעצמות הגדולות, המוכנות לעזור להריון להילחם ברעב ובמגיפות, אך אינן מוכנות לסייע לה לבלום את ריבוי התושבים - המקור הראשוני של הרעב והמגיפות. אולם הם היו משוכנעים כי יביאו את הילודה הפנימית גם בכוחות עצמם.

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

הורו

ירידה פנימית

האסיפה, שנערכה במועדון-הקונסטיטוציה בניו-דלהי, היתה סוערת. רופאים, סטודנטים ומנהיגי פועלים עלו על הבמה בזה אחר זה, התריעו על הצורך בפיקוח על הילודה, שיגביל את התרבותם המהירה של מיליוני ההודים, יקטין את סכנת הרעב והמגיפות. ראקומארי אמריט קאור, שרת הבריאות של הודו, מי שהייתה אתה מלח-מידותי הנאמנות של גאנדי, זעה על מקור מה בעצבות. לבסוף קמה והכריזה בהת-רגשות עצורה: "אם נרתם את המדע למלחמה בטבע, אנו עלולים למחוק את חוט השדרה המוסרי של עמנו."

אסיפה זו נערכה בשנת 1950. כיום, לאחר ארבע שנים, שינתה שרת-הבריאות ההודית את דעתה, הפכה לתומכת נלהבת של הפיקוח על הילודה. הסיבה: לחץ כבד שהופעל על ממשלת הודו מצד כל שכבות-העם.

הלחץ הגדול ביותר בא דווקא מצד המוני האכרים, המחסורים כל השכלה. כאשר ערכו חוקרי משרד-הבריאות ההודי משאל באיזור ראמאנאראן, מדינת מיסור, נזכחו להפתעם כי 76% מביין 941 הווגות שנדרו, תמכו בפיקוח על הילודה. אמר אחד ממנהיגי הכפרים: "פעם יכולנו לחלק את האדמה בין כל בנינו, ואכלנו שתי ארוחות ליום. עתה רבים הבנים מאד, והאדמה אינה מספיקה, ואנו נאלצים לאכול רק פעם ביום."

קושיים מוזרים. לאחר ששוכנעה הה-ממשלה היהודית על ירי לחצם של האיכרים, החלה מעיינת בבחירת האמצעים הטובים ביותר לפיקוח על הילודה. ד"ר אברהם סטון, מומחה אמריקאי לפיקוח על הילודה, שהוזמן על-ידי ממשלת ניו-דלהי, סקר את המצב והגיע למסקנה כי השימוש באמצעי-מניעה מלאכותיים יהיה יקר ובלתי-היגייני. נותרה רק דרך אחת: הפעלת שיטת ימי-ההריון.

בשבע שנים, עם השלמת מסע ההסברה הנסיוני לפיקוח על הילודה באיזור ראמאני, גילו אנשי משרד-הבריאות ההודי כמה פרטים מלאי-עניין לקוחים בהם נתקלו תוך כדי עבודתם.

בראש וראשונה הוברר לחוקרים כי קשה מאד לקבוע את המחזור התודשי של האשה היהודית. הסיבה: נשים רבות נכנסות להריון אחר הריון, דבר ההופך את החשבון לבלתי-סדירה.

מחרוטי פנינים. בעייה נוספת שעמ-דה בפני אנשי משרד-הבריאות היתה כיצו ללמד את הנשים היהודיות חסרות ההשכלה לעקוב אחרי המחזור התודשי, למנות את הימים, לדעת מתי אסור להן לבוא במגע עם בעליהן, לאחר לבלטים מרובים נמצאה צעה: כל אשה קיבלה מחרזות של פניני זוכיות צבעוניות. כל פנינה סימלה אחד מימי החודש. ימי-החוסת היו מסומנים בפניני גים אדומות, הימים הבטוחים מפני הריון בפנינים ירוקות, והימים המסוכנים בפנינים כחולות.

אולם כאן חיכתה לאנשי משרד הבריאות הפתעה קשה: מרבית הנשים סירבו לענות את המחורזות. טענו: "זה משפיל את כבודנו. רק הפרות והסוסים עונדים פנינים צבעוניות!" בסופו של דבר היה צורך להחליף את המחורזות בלוחות-שנה קטנים ומצויירים, המובנים לכל אדם.

על אף כל זאת נסתים המבצע בהצלחה, ותועמלני הפיקוח על הילודה עברו לאיזורים כפריים אחרים. הם הוריסו קשות נגד המעצמות הגדולות, המוכנות לעזור להריון להילחם ברעב ובמגיפות, אך אינן מוכנות לסייע לה לבלום את ריבוי התושבים - המקור הראשוני של הרעב והמגיפות. אולם הם היו משוכנעים כי יביאו את הילודה הפנימית גם בכוחות עצמם.

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

בחיפה ניגש סרסור לדבר-עצירה אל צעיר ששכר ברחוב הרצל, שאל: "אתה רוצה משהו?" קיבל תשובה מיידית: "אני רוצה לזכות במפעל-הפנים!"

באה

רוח נגדית

בשבוע שעבר עמדה אשה ממושקפת, חביה כובעיקש, בתוך קבוצת סבלים ודייגים על המזה של נמליפו. היתה זאת הרוזנת רידינג, הנריאטה דיימונד, נשיאת האגודה הימית הישראלית "זבולון". היא באה לחיזוק בשיוט יפו — חיפה של סירות האגודה.

לפני עשרים ושש שנים מילאה הרוזנת המחאה, מסרה אותה לידי המהנדס הימאי הנלהב, עמנואל טובים, שחלם על ימאים, סבלים ועובדי-נמל יהודים ועל מפרשים עבריים שיפתירו את פני-האופק. אנו זקוקים לדור של יהודים, אשר לא יכיר את הפחד הגטואי מפני מרחבי-הים, היה טובים אומר. ההמחאה של הרוזנת שימשה לקניית סירות-האימונים הראשונה של זבולון. חלומו של עמנואל התגשם: הנוער העברי נענה ברצון לקריאת-התגר של הים, וכמהרה צמח מתוכו דור חדש של ימאים — צעירים אשר הגיעו בסירות-מפרש ועזרות למצרים, קפריסין ותורכיה, הכינו מבלי דעת את גרעין-הציוני הישראלי. צעירים אשר אהבו את השמש, את הקצף ואת הרוח העזה השורקת בין חבלי-המפרשים.

זאב גולדשמידט ידע כי מנת חלקם של הימאים אינה רק שמש, רוח ושעשועים. הוא ניצב על החולות הזוחלים של בתי-הקירצה את דפנות סירתו שוקה, כדי לצבוע אותה מחדש.

היו ימים בהם חשב זאב כי עבודה זאת אינה לפי כבודו, אך זה היה לפני זמן רב. עתה כבר היה ברור לו כי ימאי אמיתי נאלץ לעשות הכל. הוא השלים עם המצב, ואף החל לחבב אותו: אם אתה נאלץ לעשות משהו, מוטב שתעשה זאת כראוי. מחר תהיה סירתו, שוקה לא רק הראשונה שתגיע אל קרהגמר, אלא גם היפה ביותר. הוא התפלל רק לדבר אחד: רוח דרומית.

השטח 28 ספרים

שלושה קילומטרים צפונת מזב, ב"ימינו השקטים של נמל יפו, עמד מרדכי מורבקין, מפקד הסירה נירית (חדרה) והתייפל לאלוהים: "אנא, שלח לנו רוח צפון-ניית חוקה".

היה זה הסיכוי הטוב ביותר שלו לזכות בשיוט. אם תישב רוח דרומית לא תוכל נירית הקטנה, אשר שטח מפרשיה 28 מטרים מרובעים, להתחרות בסירות הגדולות, אשר שטח מפרשיהן מגיע לשטח המקסימאלי שהותר עלי-ידי הוועדה המ"ארגנת: 40 מטרים מרובעים. רוח נגדית חזקה תינתן לנירית אפשרות לתמרן. מורי קיחה שהוא יתמרן ויצליח: הוא כבר זכה בשיט פרטים.

נירית היתה הראשונה שהגיעה לנמל-יפו, יום לפני השיוט. מורי רצה לערוך את כל הסיורים האחרונים ואת כל בדיקות הסירה בו במקום, מבלי להחזו ומבלי לש"כוח פרטים קטנים. הוא למד בבית-הספר החיפאי לדייג ומוריו הדגישו וחרו והד"גישו כי כל סירה חייבת להיות מושלמת מכל הבחינות לפני הפלגתה הימיה. מורי לא התייחס לדבריהם בקלות-ראש. אנשי-הסירה הציבו אוהל על סיפונה, השאירו שני נערים לשמור עליה והלכו העירה, כדי לאכול משהו ולהצטייד בלחם למסע.

מאוחר יותר, אתרי-הצהריים, כאשר ה"חלה השמש שוקעת ביס, הופיעו מצפון מספר מפרשים. הם הלכו וקרבו, הלכו וגדלו. אנשי נירית הכירו אותם היטב, זיהו אותם ללא היסוס: "אלה הם חננאל ועזרא מחיפה. זוהי פילה מגתניה — ושם, בקצה הימני שטה יוסף פלדשטיין התל"אביבית".

בו אחר זו נכנסו הסירות לתוך הבריכה הרועת של נמל יפו, הורידו את המפרשים ונקשרו אל המזח. הבתורים ברכו זה את זה לשלום באדישות ובשלוה, כראוי ל"ימאים וחתיקים ומנוסים. האחרונה שהגיעה למקום היתה שוקה הבתימית.

הלילה רד. הירח המלא השקיף מעל לגגות יפו על פני הנמל הרדום, בו נעו שש סירות בקלילות מצד לצד. הכל היה שקט. הבתורים הקדימו לשכב לישון: מחו"היה יום קשה.

עשן מארובה

המשתתפים בשיוט קמו עם שחר. בראש וראשונה נישא מבטם לעבר תימרת העשן של אניית-המשא הצרפתית, שעגנה כשני קילומטרים מן החוף.

"יש אלוהים בשמיים!" קרא מורי, ה"רוח צפונית! עכשו נראה להם!" הרוח היתה חלשה, אך היא היתה צפונית. תפ"לחו של מורי נתקיימה.

מפקדי הסירות האחרות לא היו מרוצים. בשבילם היתה זו רוח קשה ובלתי-נוחה, שהצריכה תימרון רב — ומול רב. הם צ"פו לכך שכל אדם מלא את המוטל עליו. מחוץ לשובר-הגלים התרוצצה סירת-מ"י טור חגיגית של משמר-החופים, צפרה ללא הרף, כדי להוכיח לימאים שהגיע הזמן ל"התחיל בשיוט. על אנשי משמר החופים הוטל ללוח את הסירות לחיפה.

בינתיים נאספו מפקדי הסירות מכביב לאריה חסידוב, הרכז הארצי של זבולון, אשר מסר להם הוראות אחרונות. לבסוף קפץ אריה לתוך סירת-המוטור, כדי לעלות על סירת-המשמר, בה בשעה שסירות ה"מפרש העלו את המפר"שים, עזבו את הבריכה ב"זו אחר זו כדי לחכות לאות-ההתחלה.

לכל הרוחותו

האות ניתן ב-10.00. אריה חסידוב ירה זיקוק ירוק. הסירות התמתחו לקו רחב, התחילו לנוע צפונה.

ההתקדמות היתה איטית. מלכתחילה הור"גש כי השיוט יהיה ארוך וקשה. השוטרים, אשר על הסירה רטנו: "הרי זה ידוע כי כעת עונה של רוחות צפוניות. מדוע הם לא ערכו שיוט מחיפה לפיו, ולא מיפו לחיפה? לכל הרוחות, אהנו צריכים ל"לחז את אותם, והיום חג".

מפקד סירת-המשמר, מפקח אורי יח"אלי, היה לעומת זאת, מעוניין מאד (הוא עצמו היה וותיק בספורט השיט): "אין זה משעשע להפליג עם הרוח. או מצצחת הסירה הטובה ביותר, אך כשיש לך רוח נגדית, כמו עכשו, חשוב האדם יותר מכל. עכשו תהיה להם כל האפשרות להראות את ערכם ויכולתם". הוא עקב אחרי תנועת כל סירה וסירה.

הרווחים בין הסירות הלכו וגדלו. צפונית לחלאביב, כאשר נשארה תחנת רידינג מ"אחור, החלו הסירות לתמרן. הראשונה ש"עזבה את השורה היתה נירית, ובעקבותיה יצאה יוסף פלדשטיין.

תוך שעות מספר נפוצו הסירות למלוא אורך האופק, ואי אפשר היה להבחין למי מהן יש יתרון. הרוח הצפונית גברה, והים נתכסה בגלים מקציפים.

נצחון למגדלי החופים

הערב ירד שוב. הסירות רק עברו על פני חוף נתניה. המתחרים היו עייפים. השירה וההלצות נדמו. עתה היו כולם שקטים ורציניים: הלילה רד.

סירת-המשמר הוסיפה לסובב בשטח, לעקוב אחרי המפרשים הנעלמים באפילה. ברדיו הגיעה תחזית מוגה-אוויר: בחצות

תהפוך הרוח למזרחית, הים י שאר גלי. אמר יחיאלי: "מי שי שאר ליד החוף, יצא".

אדיר כרמי, מפקד הסירה יוסף פלדשטיין השתדל להי שאר ליד החוף. הוא הגיע את הסירה במפנים קצרים, נמנע מלצאת אל הים הפתוח, התאמץ "לגרד את החוף", כדי לקבל את פני הרוח המזרחית — כאשר ואם היא תבוא. הרוח באה בחצות.

עד סיפת הרוח האחרונה

למחרת, עם זריחת השמש, נראו שני מפרשים קרבים אל נמל חיפה: יוסף פלד"שטיין ושוקה. הרוח שככה כמעט עד ל"אפס, ומפרשי שתי הסירות המתחרות התי"דלדלו כמעט ריקים. על אף כל זאת הוסיפו הסירות להתקדם, וככל שקרבו אל הנמל, כך הלך וקטן המרחק ביניהן. שוקה הלכו, והשיגה את יוסף פלדשטיין.

מחוץ לשובר-הגלים החיפאי הצטמצם ה"מרחק למטרים ספורים, כאן מילא כל אד"את המוטל עליו באמת ובתמים. הימאים חשפו את מאקסימום שטח המפרשים לרוח הקלילה, התחילו לחתור בעזרת ההגה: תקרות השיוט לא אסרו זאת.

שתי הסירות החליקו על פני המים ה"שלחים, הגיעו לבסוף אל קצהו של שובר"הגלים. עתה בא מפנה חד ושוקה כמעט והתנגשה ביוסף פלדשטיין הוך נסיון גואש לחתוך את דרכה. התמרון נכשל ויוסף פלדשטיין עברה את קרהגמר ראשונה. אריה חסידוב עמד על סיפון סירת-ה"מוטור, נפגף בידו וציין את הזמן: השעה היתה 07.25. השיוט נשלם לאחר עשרים ואחת שעות, עשרים וחמש דקות.

קרהגמר. לאחר עשרים ואחת שעות ועשרים וחמש דקות, חצתה הסירה יוסף פלדשטיין (תל-אביב) את קרהגמר בפתח נמל חיפה. במרחק מטרים ספורים ממנה נכנסה הסירה שוקה (בת-ים). שניסיתה להדביקה ולעבור אותה

לפני הזינוק. הסירות נכנסות לתוך הבריכה של נמליפו. רוב משתתפיה הנו לכושית נבדית. הויוט יאפשר להם להשתחרר.

טפרים

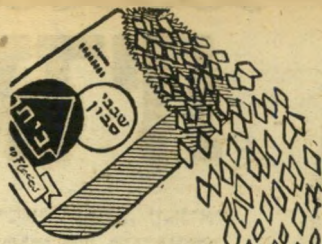
מקור

עלילות מוטקה הראשון

(ראה עמוד אחרון)

... אחרי הפאנצ'ר עם הבאקאקס נכנס הסאמי לאוברול. פירקו את הגיר-בוקס ואת הקארבוראטור ועשו לו שליף-סופאפיס. "זהו הגוסס שאפשר היה למצוא איתי בשפע בעלוניהם של קיבוצים רבים במדור ידיעות המשק. אם היתה ליומן של קיבוץ אלונים צורה שונה במקצת, הרי כי מידה רבה נבע הדבר מן העובדה שבצד ידיעות מעין אלה התפרסמו בו מפעם לפעם קריקטורות ורישומים, שאפילו מבעד להדפסת הסטנסיל המטושטשת אפשר היה להבחין בחיגיונותם המשעשעת.

חיוניות זאת לא נעלמה מעיני מזכירות הקיבוץ המאוחד, המקדישה לענייני הכביה תשומת-לב מיוחדת. כאשר נוסד, לפני ארבע שנים, השבועון הצנוע והנעים בקיבוץ — נקרא יוצרן של הקריקטורות להצטרף למערכת, לעטר את עמודי השבועון ברישומי. עתה ליקט הצעיר, דן (גלבארט), צעיר רוה בעל עיניים גדולות ומבט עצבני בכיף צה, 133 מרישומים אלה לספר הנושא את

שבבי בית
אכורים לכלוך
עדינים לידים
תוצרת
סומרייזר

מעטת שוב בכל בית
שבבי סבון
"בית"

מצלמות

מכשירי עזר וחמרי צלום
קונים — מוכרים
ומחליפים
בהדרכה מקצועית
רק אצל המומחים
מטרופוט
18 רח' אלנבי תל-אביב

הורדה במשקל

ציי הטפול החדש

עם "נמקטרוני"

המכשיר היחיד בארץ

אצל המכון ליופי

פזנטי
PI SANTY

93 רח' דיזנגוף
תל-אביב

הרחקת שערות

בכל יום שלישי 6 — 3 אחה"צ
התייעצות חיינם

טלפון 22739

השמחה מתחילה

ביום בו הנך קונה מצלמה השמחה, הולכת וגדלה עם חלוף השנים ועם כל תמונה נוספת שהנך מצלם. החל את השמחה עוד היום עם מצלמה מ-

פוטו-ברנר
חיבה, רחוב החלוצים 31

ארנקים

תיקים ילקוטים
ודברי עור ופלסטיק
כמבחר גדול
נחלת-בנימין 10, תל-אביב

צ. בר

"חמד"

עבודות בצלאל

מתנות ותכשיטים ישראלים מקוריים

אלנבי 111 תל-אביב

הגיעו

זכונות כתיבה חדשות גקוריות עבריות

CONTINENTAL

למכירה בלירות ישראליות

נא לרשום את המספר החדש של הטלפון שלי 2-3-0-5

בלמוט, ת. א. אלנבי 111

הסלון לתסרוקות

האקסקלוסיבי בתל-אביב

"לוצי-אן"

רח' אידלסון 18, טל. מס. 21581

• התסרוקות החדשות ביותר מפריס

• תספורת לפי אופנת פריס האחרונה

• שיטות אולטרה-מודרניות בצביעת שערות

« שבליים »

קוצת פועלים להישיבות שיתופית בע"מ

באסיפה הכללית שהתקיימה ביום 18.11.50

נבחר להנהלה החדשה

חיים קיוני

צפורה יהופץ

משה פלוק

בן-ציון עצבני

שמריה יוקל

יסימה חוירקרוים

ירוחם ג'וק

חזימתו של כל אחד משלושת הראיונים בצי-

רוף נחותמת מחייבת את המשק.

"נידון לשנתיים גזברות — עם יחס מיוחד"

כובע טמבל, סדק בחולצה, טלאי בברך

השם המסתייג פנימי בחחלמ.

הגיבור הראשי כמו רבים מכני מקי צועו, יצר לו גם דן טיפוס מוגדר מאד של קיבוצניק, המופיע כמעט בכל הקריקטורות שלו. סימני-ההיכר שלו: כובע-טמבל שמי תחתיו מציעה קבוצת שמורות מתפרעת, כתב-ראשמה למזכירות המזמינה את הספר לעתים רחוקות מדי; עיניים עגולות ותמי מות, לחיים וסנטר מכוסים ספיה זקן שגור לח לפני יומיים; חולצה קצרת שרוולים, בעלת סדק בחלקה התחתון, המשתלשלת מעל למכנסיים מטולאות בברך הימנית. את התמונה משלים ווג גלרעצורה כבדות, ש- שרוכיהן אינם מושחלים כראוי.

למוטקה — זהו שמו של האבטיפוס ה- קיבוצי — ישנה גם דמות רחנית מוגדרת מאד. הוא איננו, קודם כל, אידיאליסט לוחם, נתון יותר לפתרון בעיות יומיומיות שאינן תמיד קל.

יום אחד שהוא הרבה. אם להאמין לדן, הרי יומו של מוטקה מתחיל בכך ש- שומר הלילה דופק נמרצות על דלת חדרו, מודיע לו: "קום, נפלה טעות, אין לך שבת היום!" מייד אחר כך חייב מוטקה לפריה בריצה גואשת אל בית-הכבוד הציבורי-הקר- בוצי, כשבדידו חלק מגליון-האתמול של ה- עיתון. כעבור שעה אפשר כבר לפגוש אותו בשדה, כשעל עינו משקפי-אבק ובדידו מי-

מסתיימת לעולם, אפילו לא עם כניסתו לשי- כוך-החתיקים.

אם כי ההחי הקיבוצי מונח ביסודו של כל עמוד בהחלט אינו לגמרי מוצדק. הרי השם פנימי בהחלט אינו לגמרי מוצדק. ההומור העדין של דן מקדש כמעט כולו אימנם ל- ביקורת, אולם ביקורת זאת אינה סותרת את היופי הפנימי של חיי הקיבוץ, כפי שהוא משתקף בעיניו של דן. אדרבה, לעתים יכיר לוח הקריקטורות העוקצניות שלו להיראות מליכנעות הרבה יותר מאשר ספרות-ההלל הענקית שיצר הקיבוץ לעצמו. הוצאת הקי- בוצ המאוחד, שהדפיסה את הקובץ, היתה איפוא עושה שירות טוב לעניינה אילו הדי- ביקה עליו גם את התו: לשימוש חיצוני.

(פנימי בחחלמ; ציור קריקטורות מחיי הקיבוץ; דן (גלבארט); הקיבוץ המאוחד; 133 עמודים)

חדש וקריא

גונבי האופניים (לואיג'י ברתוליני; ארבע; 144 עמודים; 1,800 ל"י) אחד ה- מקרים המעטים בהם הספר חגש בהרבה מן הסרט שהופק על פיו, וגם מגמתו החב- רתית ברורה פחות.

תצוגת חתיכות

(המשך מעמוד 11)

מתחבב כאן ומחפש את המחר. הוא הביא אתו סרט עלילתי ציוני על כובשי הנגב, ו- תריסר אנשים ראו אותו, סתם תיירים יש- ראליים שהודמנו הנה.

בערב הולכים לראות סרט יפאני. הוא לא כל כך טוב כמו ראשיון. אבל יש בו צילוי- מים יפים מאד. שם הסרט פונדק באוסקה.

בסאן מארקו פגשנו את מריה פליקס, ה- וזה כל מה שראינו מפסטיבל הסרטים. באתן מארקו פגשנו את מריה פליקס, ה- יפהפיה המקסיקנית. ניגשתי אליה וצילמתי אותה, וכעבור חמישה רגעים השחירה כל כיכר סאן מארקו ממעריצים שהקיפו אותה וביקשו ממנה אוטוגרף.

מה להגיד לכם? היה פסטיבל כביר, אין לי ספק שלאמנות הקולנוע צפוי עתיד גדול.

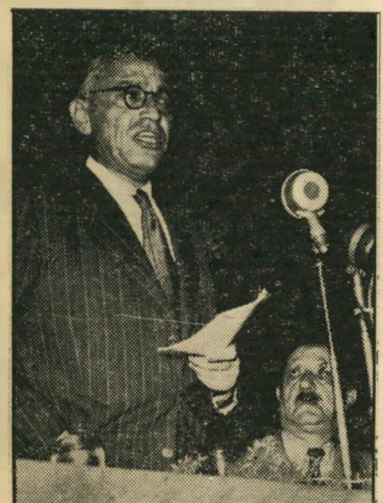
נס במילאנו

במילאנו מתקיימת הטריינג'ה, תערוכה של אמנות שימושית הנערכת אחת לשלוש שנים. בישראל יודע כל אדם מן בן-אמוץ ומטה שיש במילאנו טריינג'ה, אבל במילאנו לא פגשתי אף איטלקי ששמע על כך או יכול להראות לי את הדרך, כנראה מפני שיש להם הרבה תערוכות. ובכל זאת מצאתי את הדרך לשם, מפני שרציתי לראות את הסולם של דן בן-אמוץ.

לפני שנסעתי לאיטליה אמרתי לדן: אם אבוא למילאנו, אכתוב את האמת על הסולם שלך, אמר לי דן: אל תהיה טיפש. עשה חשבון כמה חברים הפסדת בזמן האחרון. נשאר לך עוד חבר אחד, למה לך להפסיד גם אותו? תכתוב את האמת על הסולם שלי, ונישאר ידיונים. אולי עוד תצטרך אותי פעם? הטריינג'ה היא בניין ענקי, בלב הפארק של מילאנו, מול אכסניית-הנוער, ברחוב שאף איטלקי, כאמור, אינו יודע היכן הוא. האי-טלקים מציגים שם הכל - החל מדירות מרוהטות לסטודנטים (חדר קטן ונחמד, עם מיטה רחבה, רדיו קטן, אצטבת ספרים נח- מדה, כורסה קטנות חמודות) ועד לתוררי פרופיסורים (עם אנציקלופדיה), ואחרי זה באים אולמות עם כל מיני מוצרי-זכוכית ו- קרמיקה, שעין לא ראתה כמוהם. בכלל, מה שייך לזכוכית, אין כמו האיטלקים. העי- שייית-הזכוכית של מוראנו, בונציה, מיוצגת כאן בכבוד. בונציה ראתי מה שעשו פיקאסו וסולואדור דאלי ופראנץ ג'יר בשיתוף עם האמנים המקומיים, אך כאן אני רואה דברים יפים לא פחות.

הביתן הישראלי מסודר בטוב-טעם, בזאת אני נאלץ להודות, אבל מחוץ לסולם של דן בן-אמוץ (אני מקוה שנישאר ידיונים) כמעט ואין לראות בו מאומה. העין תופסת רק כמה סולמות מתכת מעשה ידי בצלאל שץ, כמה קערות מתכת ותכשיטי פלסטיק מעשה ידי זהרה שץ, את קערות המתכת יכלה ל- השאיר בבית לפי דעתי, ובמרכזו צומד לו משה לביא, טיפוס ישראלי המשתלם במי- לאגו במשהו, ולידו סולם העץ המופלא של דן, שכל המבקרים שואלים מהו ולמה נועד. אני חושב שזהו הסולם בו מספסת האמנות הישראלית מאינ-לאן.

הביתני מרקיזה שחקים כאשר אני מס- תכל כסלוגו ונוכח, שמשתתפים כאן לא פחות מחמשים ישראלים. איפה הם? יכול להיות שכל אחד הכניס גם את הקרובים שלו, כמו שעשתה משפחת שץ, אבל משפחת שץ שלחה מוצגים. ואולי זה עוד נס במילאני.

מזר המדען

הפולשים היו אריסטוקרטים

הפגני האחרון של רומא. אחרי שחידש את פולחן האלילים, הצר את צעדי הנוצ- רים (אך מבלי לרדפם), העלה על דעתי שעוד יש לפניו משימה: לחוש את בית המקדש של היהודים. הוא נהן הוראות מת אימות, אולם עוד לפני ההגשמה יצא ל- מלחמה נגד פרס, נפל קרבן לבגידה, מוגר ונהרג. ירושו, ידיד נוצרי, שם קץ לחלו- מות.

בארץ לא נשאר שריד וזכר ליוליאן. מושל מחוז בריטי חובב עתיקות (אך אנטי-

ערבים, תורכים). הפולשים והצלבנים נש- ארו גוף זר במרחב, קיימו את עצמם זמן מה בכוח התנופה של הפלישה הראשונה אך נפלטו לבסוף ונעלמו ממפת הארץ.

הרגיע ייבין: ישנו הבדל אחד יסודי. הפולשים והצלבנים לא הצליחו להיאחו באומת הארץ, להתנחל בה, להקים בו- התישבות עובדת, להכות בה שרשים תר-בותיים של ממש. מכל הבחינות האלה, שונה מהם מדינת-ישראל. היה זה נימוק משכנע. אולם אחרי אר-

שמשון הגבור

העמוזים התמוטטו

בעה ימים של סיורים והרצאות, שרר בין- באי הכינוס מצב-רוח מהורה. היה ברור להם: כדי שישראל תימלט מגורל הפלש- תים, עליה ללמוד הרבה מסיבות כשלונום.

פני הכופר

פלאביוס קלאודיוס יוליאנוס, שנכנס ל- היסטוריה כיוליאן הכופר, היה אדם מענין מאד. בהיותו בן שש הרג הקיסר קונס- טנטיוס, בן-דודו, את הוריו וכל משפחתו, כדי למנוע התחרות בלתי-הוגנת על כס הקיסרות. קונסטנטיוס, (השני), בן הקיסר שהפך את הנצרות לדת הרשמית של רומא, חינך את יוליאן בדת הנוצרים. אולם יוליאן למד באתונה את דרכי הפגנים, הוקסם עלידי היופי של דת יופיטר, בחל בנוצרים שזנאיה-שעשועים.

בראש צבא רומאי, מיגר יוליאן את הגרמנים, הדף אותם אל מעבר לנהר רייך, הדבר לא מצא חן בעיני הקיסר. הנסיון לימד כי מצביא מנצח עלול להת- גלות כמתחרה מסוכן. לכן סקד להעביר את מיטב צבאו של יוליאן למקום אחר. החיילים התמרדו, המליכו את יוליאן (בני- גוד לרצונו) כקיסר. למרבה הנוחיות מת קונסטנטיוס מוות טבעי באותם הימים. קנאה מקצועית. הוא היה הקיסר

עתיקות בשדות פלשת, 1954

כמעט באותו זמן ששבטים פרימיטיביים ממדבר סיני, שנכנסו להיסטוריה כבני-ישראל, חדרו לארץ כנען ממזרח, ראתה הארץ פזי- שה גדולה שניה, ממערב.

הפולשים, אנשי ים, באו מן האי כרתים, שתרבותה המפוארת כבר היתה אז בסמן של התמוטטות גמורה, כני כרתים (א-כפתור) נחתו בקפריסין ורודוס, ניטו לשוא להיאחו בחוף הצפוני של מצריים, אולם השתלטו על חוף כנען - משפך הירקון דרומה, עד מדבר סיני. הם נהגו לשפלה זו את שמם: ארץ פלשת.

איש אינו יודע בדיוק מגין בא השם פלשתים. הניחוש המשכנע ביותר: שר- בוש של שם הפלשטים, העם הילודי ששלט ביחן לפני כוא היוונים. אולם כיום ידועה ארץ-ישראל למרבית האנושות כארץ הפלש- תים.

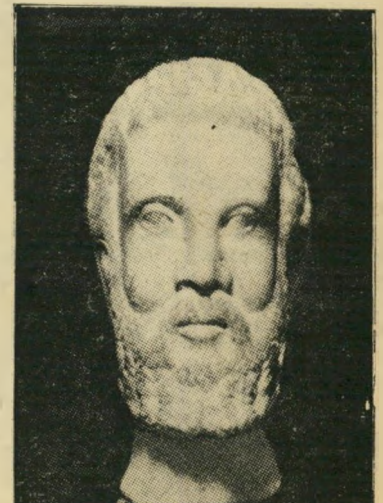
מלבד השם לא השאירו הפולשים עק- בות רבות בארץ. שפתם אינה ידועה, כי בכואם לארץ קיבלו במהרה את שפת הכנע- נים, את אלוהיהם (דגון, בעל-זכוב) זאת שמתיהם הפרטיים. השבוע התכנסו ארבע מאות אורחים ישראליים, חלקם מדענים מקצועיים, חלקם חובבים, כדי למיין עקבות אלה, לשמוע משך ארבעה ימים הרצאות על הפולשים באחת מערי פלשת, אשקלון. ביר-קשה. על במת בית-העם של אשקלון, השייך לקבוצת בנינים הנראית כאילו נגזרה מאלבום תמונות יפה יהודי בקה על הנוף, עמד נשיא האיגוד-היסטורי, בנימין זאב מור (קלסתר, העולם הזה 838). בקול אקמי יבש, שהסתיר הבקורת עדינות של הומור, גולל למאזיניו את ההיסטוריה של העם שהביא לארץ את השימוש בברזל.

שיטת ההיאחזות של הפולשים היי הפוכות משיטות הישראלים של אז. בעוד שבבטי ישראל התמוגו עם בני הארץ, אך הסילו עליהם במידה רבה את דתם ותרבותם, קיבלו הפולשים את תרבות בני הארץ ודתם, אך שלטו בהם ביד קשה. הם היו עם אריסטוקרטי, שכוחו רוכז במצודות-שלטון מיוחדות.

הפלשתים גברו על הישראלים בשרה- הקרב, כבשו את המרכז הלאומי בשילה, הנחיתו על ישראל את המהלומה שהמריצה זה השבטים המפולגים להתאחד, להמליך ליהם מלך.

פלשתים, צלבנים, ציונים. שעה 9. מזר תיאר את תולדות פלשת, ישבו לצדו על הבמה שלושת הנציגים העליונים של מדינת ישראל: קרובו של מור, נשיא המדינה ישחק בן-צבי, ראש-הממשלה ויושב- ראש הכנסת. היה בכך משום סמליות. כי כמעט במוחו של כל אחד מן הנוכחים גיקרה השאלה ששמואל ייבין, חוקר הע- תיקות, העז לבטאה: האמנם דומים הציו- נים של היום לפולשים ולצלבנים של אז? הדמיון בולט לעין: שלוש הפלישות באו ממערב, התנגשו עם בני-הארץ ושי- ליטיה שבאו ממזרח (כנענים, ישראלים,

* האחרות: עוה, אשדוד, גת, עקרון.

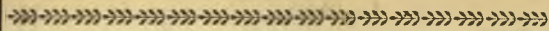
יוליאן הכופר

היהודים היו כפויי-טובה

* בשנת 357 לספירה.

קארונן
 המעיל האדום, העשוי בד צמרי רך, מסמל את סיגנון המעילים של קארונן, יהמונגד לטינגון שמלותיו ההדוקות, המכונה בשם "כפפה", שולי המעילים רחבים למדי ואריגיהם הרכים יקרים מזכירים לנו את מעילי השליטים המזרחיים במאה ה'18.

(ראה שער)

א מנייהאופנה הצרפתיים קשרו קשר כנדי לכער את האשה של שנת 1955!

זעקה זו נשמעה בשבועות האחרונים מפי אלפי נשים ויצרני אופנה ברחבי העולם, בעקבותיה באו טענות נוספות: "הצרפתים שיטחו את צללית האשה וקיצרו את השמלות", "הנשים לא יסכימו ללבוש יצירות כה זרעיות", "הפעם אין הנשים מוכנות להיכנע!" למעשה היו אלה טפפוטי הבל, הרי גלוי וידוע כי אין אדם גדול — ואפילו אמן אופנה צרפתי — יכול לחולל מהפכה, אם אין השעה כשרה לכך.

אכן, תצוגות הסתיו הפריסאיות של שנה זו סימלו את הולדתה של אופנה חדשה, אבל אופנה חדשה נולדת מדי כמה שנים. היא נולדת ומתפתחת עד כדי הגזמה. אחר בא אחד מאמני האופנה של צרפת ומוצא גישה חדשה. בדרך כלל מקבלות הנשים את המהפכה בהתלהבות: הן אוהבות שינויים.

צללית דקה ומקומרת

מה דמותה האמיתית של האופנה החדשה? אין זו האופנה הדוקה של שנות העשרים, עליה היו הצרפתים אומרים: "הצללית צריכה לעבור לנגד עיניך פעמיים, לפני שאתה רואה אותה". הצללית של 1955 היא דקה, אך בעלת חמוקים. החזה גבוה מאד, נתמך על ידי חזיה מסוג חדש. החלק העליון של השמלה צמוד אל קו הגוף עד למותניים — ובשמלות יום גם עד לשוהב. קרה שובל אינו שונה מזה של השנה הקודמת. האפקט המוארך מושג על ידי מערכת מורכבת של קפלים, מן המותניים ומעלה, או על ידי עיטורים מלוכסנים המתמשכים לאורך השמלה. קויהגורה הם כה הדוקים, עד כי אמן האופנה קארונן מכנה אותם בשם גיורת הכפפה. דיוור מכנה אותה בשם גיורת H בהדגישו את כונתו להשיג אפקט של תמירות וגובה.

באריגים בהם משתמשים אמני האופנה מתגלה נטיה לחזור אל המקור: אריגי המשי הינם משיים. רבים מהם עשויים משי טבעי. אריגי הצמר הינם צמרניים, קלים ורכים. הצבעים החדשים הם: כחול נודר שגולקת ממכ' חולו של חרמקר, צהוב אדמדם וזהר, מיוחד לברונטיות, חרודי אדמדם רומנטי ובלונדיות. כן מרכיבים אמני האופנה

ריקר
 לבושת ערב זה העשוי קטיפה שחורה הינו דוגמה נאמנה של האופנה הדיורית: השרויר לים מונגהים. השמלה כולה צמודה אל הגוף מן הכתפיים ועד קרה שובל, יוצרת אפקט של תמירות וגובה.

אופנה

השילוב הגדול
 השילוב הגדול לעיני אופנה להכין דו"ח ממצה על השינויים המהפכניים האחרונים שחלו באופנה הבין לאומית ועודרו סערת רוחות מסביב לכדור הארץ. להלן הכתבה של סוניה ואגור, המתארת את התצוגות הגדולות והחשובות ביותר ביותר בעולם המשקפות את הקו החדש, תצוגות

להשתמש בצבע חדש, חום בהיר ובלבן סיני. השחור נפוץ לא פחות מתמיד.

תצוגה ללא פשרה

מובן מאליו כי בתיאור תצוגות אופנת הסתו בפאריס כדאי להתחיל מתצוגת נסיך אמני האופנה, כריסטיאן דיור. דיור הינו אמן מלידה, המציג את יצירותיו ללא פשרה וללא התחשבות עם ביקורת. השמלות שלו הינן ארוכות וצרות, ולעתים קרובות מופיעה בחלקן הקדמי דוגמה בדמות האות V אשר באה להדגיש את אפקט האורך. הקישוטים הינם שקטים ואורגניים. הוא תוכנן גם שמלות ערב רבות, קצרות ורחבות שוליים, בצירוף זקטים קטנים עשויים אריגי משי רכים, או כבדים.

החליפות והמעילים של דיור הינם הדוגמה הטובה ביותר לאופנה החדשה. בחליפות — בין אם מוכנות ובין אם תפורות לפי הזמנה — חיתר דיור על הקו השקוע, אשר שיחה לכל אשה מראה של שני כדורים פורחים, דקה אחת לפני ההתפוצצות. השרחלים היגובה, כדי להדגיש את הקו התמייר ומוארך. אחת היצירות האחרונות של דיור הינה חליפת אחרי הצהריים שחורה עם חולצת סטיין לבנה ארוכה, אשר תשחה לכל אשה ואשה הופעה גבוהה ומהודרת.

שמלות הנשף של דיור מהוות מציגה נהדרת של סטיין, תחרים, ריקמה יקרה, קטיפה מסוג חדש ופרחת נדירות. לעתים קרובות מכוסות שמלות אלו במעילים גדולים ומהודרים. ואחרון אחרון בתצוגת דיור, השמלה הארוכה, הדומה לנדר של חרב — קו אחד מן הכתפיים ועל השורבל. שמלה זו הינה צרה עד מאד, מצדדיקה את הערת השנונה של אחד העתונאים: "אם לובשת השמלה תבלע זית, יראו אותו כל היושבים לידה."

שמלות ערב רומנטיות

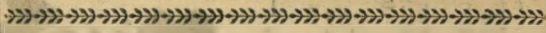
אמן אופנה פריסאי אחר, באלמיין, מציג את האופנה החדשה בצורה פחות מודגשת. הוא מפעיל להטוטים שונים כדי להאריך את הגיורה, מבלי שהשינוי יהיה בולט מדי. הזקטים שלו קצרים, גזורים בקו עקלקל. השרחלים עדיין נמוכים. שולי השמלות צרים, או מעוטרים בקפלים. לשמלות היום שלו יש לעתים שוליים כפולים, ואף על פי כן הן נראות קלילות ומהודרות — אפילו בשעה שהן עשויות מאריגי צמר.

התצוגה של באלמיין כוללת גם מעילי ספורט מותאמים, מעילים ישרים, המצויינים בתגורות על קויהמית ניים, זקטים רפופים, המגיעים עד קו המותן, ומעילי 7/8

ריקר
 החליפה הדיורית מבססת את צללית האשה על האות H, עשויה צמר שחור. ראויים לציון ארוכה הגדול של הזקט, היוצר אפקט של חזה שטוח וגיורה מוארכת, וחוסר כל כריות ריפוד.

פאקרון
 שמלת הנשף זו של פאקרון עשויה אריגי גרסי לבן, מעוטית בגלימת סטיין כחול, בעלת ביטנה אדומה. השושיים, אשר על צוואר הדוגמנית הנחמדה, מהוות מציגה מושלמת ביותר עם צירוף הצבעים של יצירות האמן הצרפתי

שמלות הערב שלו הן רומנטיות ביותר — ביחוד מבחינת ציורפי הצבעים והאריגים. הוא משתמש בקטיפה שחורה עם תחרים לבנים, אריגים אדומים ואפורים, סטין מעוטר בריקמה ובאבני חן — ואפילו גושים של גאזה משובצת בשחור-לבן.

ז'אק פאת משתמש בקפלי אריג, הצמודים במעלה הכתפיים, או מתמשכים באלכסון לרוחב השמלה, כדי להשיג את האפקט של גיזרה מוארכת. התצוגה שלו הינה סגנונית ומהודרת ביותר.

ראויים לציון ביחוד צהארוני השמלות, ההליפות והמעילים, המופיעים בתצוגה של פאת. יש שם צהארוני קפלים, צהארוני מרובעים, מוארכים, מעוגלים, או בעלי מבנה בלתי-סימטרי. בדרך כלל הם מצופים, או מרופדים בפרחת, אולם הצחאר נשאר תמיד גלוי.

שמלות-היום של פאת צרות ביותר, ושמלות אחר הצהריים שלו מצטיינות בקומותיים צר ובשוליים ענייניים. בדרך כלל מצורפים אל שמלות אלו זיקסים רחבים, קצרים מאד, המצטיינים במחירים הגבוהים.

שמלות-הנשף של פאת עושות רושם רב בריקמתן העשירה, אריגיהן היקרים והפרחת, אשר עליהן. השנצים של פאת מצטיינים במקוריותם. הוא עושה אותם משתי שכבות של אריגימשי שונים, קושר אותם לחוד בחלקה הקדמי של השמלה, ופוקד על הדוגמניות שלו להסתיר מתחתם את ידיהן. זה מוסיף הרבה להופעתן בשעת התצוגה. התצוגה של פאת מכילה שמלות רבות בגוונים חומים וכחולים חודשים.

סיגנון הכפפה

קארוון, המכנה את סיגנונו בשם כפפה, מגלה שפע של דמיון בגיזרת יצירותיו. הוא מושפע עד מאד מן הגירסה המודרנית של סיגנון רוקוקו. רוחב שמלות אחריה-הצהריים שלו מכונס לעתים קרובות לצוידים וקשור לעתים בעזרת סרט. גם זוהי גירסה מודרנית של סיגנון רוקוקו.

אורך המעילים של קארוון הוא על פי רוב 7/8, ושירי ליהם רחבים למדי.

שמלות-המחול הקצרות והרחבות ושמלות-הנשף הארוכות מרובות מאד, מבליות בשעת התנועה את חוטיה-הזהב והכסף, המשובצים בתוך האריג. קארוון מרבה להשתמש

דפדר החולצה הדיורית הפכה לנכס יקר ביותר בכל תצוגות האופנה של פאריס. היא התחבבה אפילו על מתנגדי האופנה החדשה. תכונתה החשיבה ביותר היא: התפר הישן מלפנים, המשטח את קו הגיזרה, מקטין במידת-מה את החזה.

באלמירדד שמלת-הבוקר שופינג עשויה אריג סויד אפור, מעוטרת בשתי סגרות של כפתורים. בדרך כלל לובשים אותה בציוף גלימה מאותו אריג מעוטרת בפרוה שחורה

הסתתו בפיאריס

בצבעים לקוחים מתוך ציורים סיניים: כחול פריס, כחול מינג, ולבן סיני. מובן מאליו שהוא מרבה להשתמש גם באריגים שחורים.

לאנוויין (קאסטיליו) מרבה להשתמש בגירסה מחודשת של הגיאמפר. הגיאמפר החדש שלו עשוי סטין, צמר, או אריג מרוקם, צמוד אל המותניים, תפוח במקצת על הגב ומצטיין בשוליים הדוקים, ארוכים, או קצרים.

לשמלות של לאנוויין יש מחשוף בצורת סירה. לעתים הן גבוהות מאד מלפנים ועל הגב יש מחשוף בדמות V. לרבות משמלותיו יש מחשופים בעלי-קפלים, המתמשכים לתוך הזיקטים הקטנים, שמסתירים את הזרועות והגב. הצהארונים של לאנוויין הינם מיוחדים במינם. אפשר לאסוף אותם מסביב לצחאר וליצור מניפה נאה מלפנים. או לרופף אותם וליצור גלימה זעזעורית המכסה את הכתפיים.

האריגים בהם משתמש לאנוויין הינם חדשים ומקוריים. הצבעים החביבים עליו ביותר הם: כחול, זהוב, לבן וחום בהיר (קפה).

שני הוותיקים

כל האמנים האלה הינם חדשים ביחס בזירת האופנה הצרפתית, ואין פלא בכך: הרי האופנה משתנה משנה לשנה, ורק מועטים מן העוסקים בה מצליחים להתזיק מעמד זמן רב.

זחקה משום כך ראוייה לציון תצוגת-הסתי הפריסאית של שני אמני-האופנה הוותיקים **פאקין** ו**ורר**. הם הקימו את בנות תחילת המאה העשרים, והם מוסיפים להקטים את הנשים של 1954, בצורה בה הם מצליחים לתת מעטה חדש לרעיונות ישנים נושנים.

בתצוגת-הוותיקים מהחתי שמלות-היום חלק חשוב. מעניינות במיוחד השמלות הצרות, המעוטרות במספר רב של סרסים ונראות כמו בתים בני-כמה-קומות. כן מעניינות השמלות, הנראות כמו מעילים, או חליפות, והשמי לות, אשר אפשר לשנות את צבען על-ידי הזחת אחד מחלקיהן.

החליפות של פאקין חרת נראות כמעט קלאסיות. שמי לות-הנשף שלהם מצטיינות בגיזרה מקורית וציורפים נהדרים של צבעים ואריגים. אולם חסרות בהן הריקמות המפוארות, המופיעות כמעט בכל התצוגות האחרות. לאחר סקירת כל התצוגות נראה כי האופנה החדשה — פרי רוחם של גאוני-פאריס — תזכה גם הפעם להערכת הקהל העולמי. ככל הדברים היפים, גם היא מוכרחה לשכנע.

לאנוויין לבושיים זה בעל שני החלקים עשוי אריגי-סויד שחוח ואפור, מעוטר בצווארון-פרוה יקר. ככל יצירותיו של לאנוויין, הידוע יותר בשם קאסטיליו, מצטיין גם לבוש זה, המופיע בתמונה זו, בשוליים הדוקים ביותר.

וורר שמלת-הקוקסייל של וורר, אחד מיצוי האופנה הוותיקים ביותר בפאריס, עשויה קטיפה שחורה. חלקה התחתון עשוי פליסה לבן. וורר אינו מחדש קיצוני. הוא מצטיין בטיבוד רעיונות ישנים.

10 נכנס לעבוד ברטה, ומקבל מנת נוספות (זורק את הקוביה עוד פעם).

23 נבחר לסדרון עבודה. זהו קעקע ליי דור. (זורק פעם שניה).

37 נכנס לשיכון יוקים — התקדמות! (מתקדם עד 41).

44 מקבל "לוטריה" מחודדה שור שנה! התקדמות נוספת! (מתקדם ל-48).

64 יוצא לסמי הרעיוני, מתפתח (ומתקדם בעצמיותו) — עד 85.

78 באו אודחים. מוטקה הולך ליי שון במתכו (חזור ל-35).

96 מתחתו עם בחורה צעירה ומפסיד נקודותיו (חזור ל-90).

119 יוצא לפלוגה מקובצת — מרעון (מתקדם ל-124).

124 יוצא בשון ועין... נאלץ לנוח... (מדלג סעמיים).

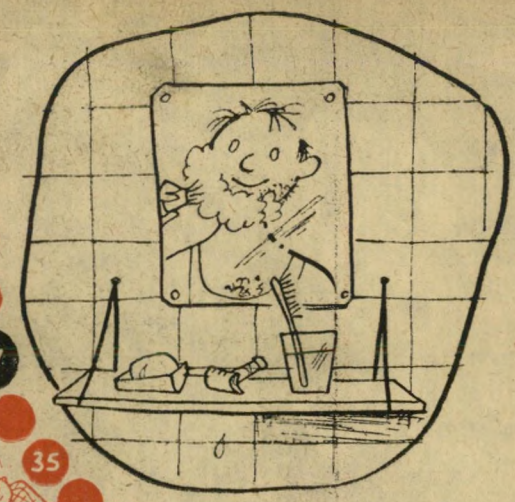
140 למוטקה נולד בן חמישי. הוא הולך להשכיב ב-92, משם ל-15, ל-147, ל-108 ול-50. משם הוא חוזר ל-140, לנוח קצת.

152 מקבל הודעה להתגייס למוכרות הקיבוץ. לא זו מהמקום (מדלג סעמיים).

160 חמש קולט 40 עולים עם 67 ילדים. מוטקה חוזר לאוהל (ל- מספר 56).

165 חזקת — ניצחת!

זיך אוטקה

40

37

35

30

25

23

20

10

5 4 3 2 1

44

48

50

60

64

115

110

78

80

85

124

119

110

105

103

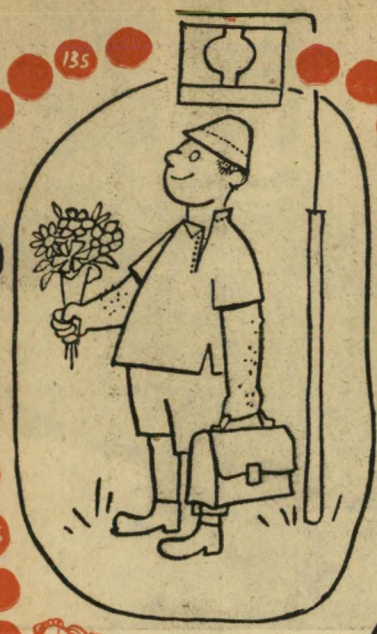
100

96

92

90

135

130

140

145

147

152

155

160

165

